

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТЭС

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2023 | III

1

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГДСЭН САН

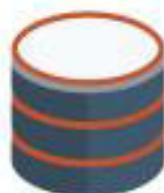
Хайх ...

СТАТИСТИКИЙН мэдээллээ аваарай

Data lab

тооллого судалгаваны
микро мэдээллийн сан

Social network

/StatisticMGL

Лавлах утас

1900-1212

Цахим шуудан

information@nso.mn

Гарчиг

	Ерөнхий тэмдэглэл	3
	Аргачлалын тайлбар	4
	1 Нийгмийн даатгал, хalamж	5-8
	2 Хүн ам, эрүүл мэнд	9-20
	3 Хүүхэд гэр бүл	21
	4 Гэмт хэрэг	22-27
	5 Төсөв, санхүү, банк	28-34
	6 Үнэ	35-39
	7 Гааль, гадаад худалдаа	40-42
	8 Хөдөө аж ахуй	43-48
	9 Аж үйлдвэр	49-53
	10 Бусад	54-60

БҮЛЭГ

ТАНИЛЦУУЛГА БЭЛТГЭСЭН:

1	Нийгмийн даатгал, халамж	Ч.Цэнд-Аюуш
2	Хүн ам, эрүүл мэнд	Б.Хулан,
Ч.Цэнд-Аюуш
3	Хүүхэд гэр бүл	Б.Отгончимэг
4	Гэмт хэрэг	Г.Ганбаатар
5	Төсөв, санхүү, банк	Х.Батбаатар
6	Үнэ	Б.Отгончимэг,
Х.Батбаатар,
Ч.Цэнд-Аюуш
7	Гааль, гадаад худалдаа	Б.Отгончимэг
8	Хөдөө аж ахуй	Х.Батбаатар
9	Аж үйлдвэр	Б.Хулан
10	Бусад	Г.Ганбаатар,
Ч.Цэнд-Аюуш

Ерөнхий тэмдэглэл:

- I. Товчилсон тэмдэглэгээ:

ХАА	Хөдөө аж ахуй
Г.Х	Гэмт хэрэг
А.Ү	Аж үйлдвэр
ОЖД	Олон жилийн дундаж
Х.Н	Хэмжих нэгж
Төл	Төлөвлөгөө
Гүйц	Гүйцэтгэл
Т.Х	Тээврийн хэрэгсэл
ШША	Шүүхийн шинжилгээний алба
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл

- II. Саруудыг ромбо тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ...г.м)
- III. Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв
- IV. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

...	Мэдээлэл байхгүй
X	Бүтцийн өөрчлөлт
0.0	Маш бага тоо
+, -	Зөрүү
-	Гүйцэтгэл байхгүй
¹	Дахин

- V. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100.0 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Төсөв: Аймгийн төсвийн орлого зарлага нь төвлөрсөн төсвийн болон орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагаас бүрдэнэ.

Зээл: Гэрээний дагуу олгосон мөнгөн хөрөнгийн төлбөрийг үүрэг гүйцэтгэгчээс шаардах эрх үүсгэж байгаа санхүүгийн хөрөнгийг хэлнэ.

Ажилгүйчүүд: Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанад бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

Үнэ: Аймгийн төвийн захад борлогдож байгаа болон хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индекс: Өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

Гэмт хэрэг: Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй алах хэргийг, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулав.

Аж үйлдвэр: Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний хэмжээ юм. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцоход нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2016 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно. Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

2023 оны эхний 3 сард

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САН, сая төгрөг

Тэтгэврийн даатгалын сан

12 759.6 **31 401.9**

Тэтгэмжийн даатгалын сан

406.3 **1 244.8**

ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан

238.4 **707.9**

Ажилгүйдлийн даатгалын сан

59.4 **611.9**

Эрүүл мэндийн даатгалын сан

3 208.3 **7 727.7**

■ Орлого ■ Зарлага

■ Орлого ■ Зарлага

■ Орлого ■ Зарлага

н

• → НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО

Өндөр нас

13 981

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн

3 452

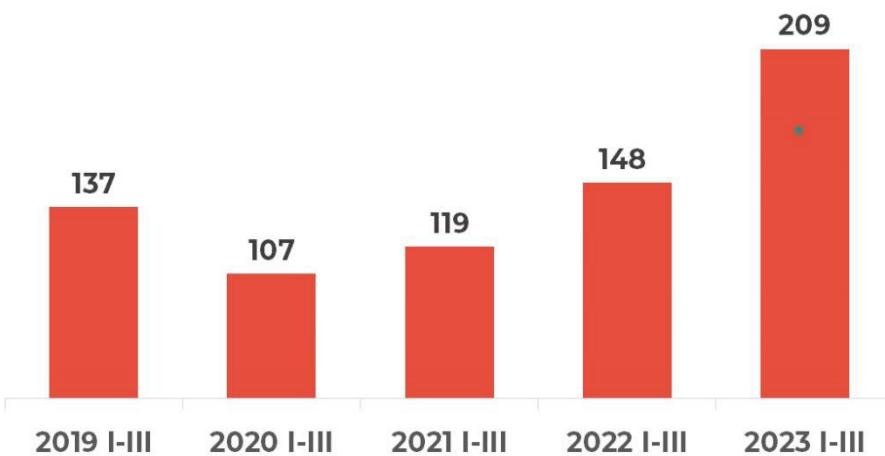
Тэжээгчээ алдагч

758

Цэргийн тэтгэвэр

702

• -> АЖИЛГҮЙДЛИЙН ТЭТГЭМЖ АВСАН ХУНИЙ ТОО, сүүлийн 5 жил

Нийгмийн даатгалын сангаас олгосон тэтгэврийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 19.4 хувиар өслөө

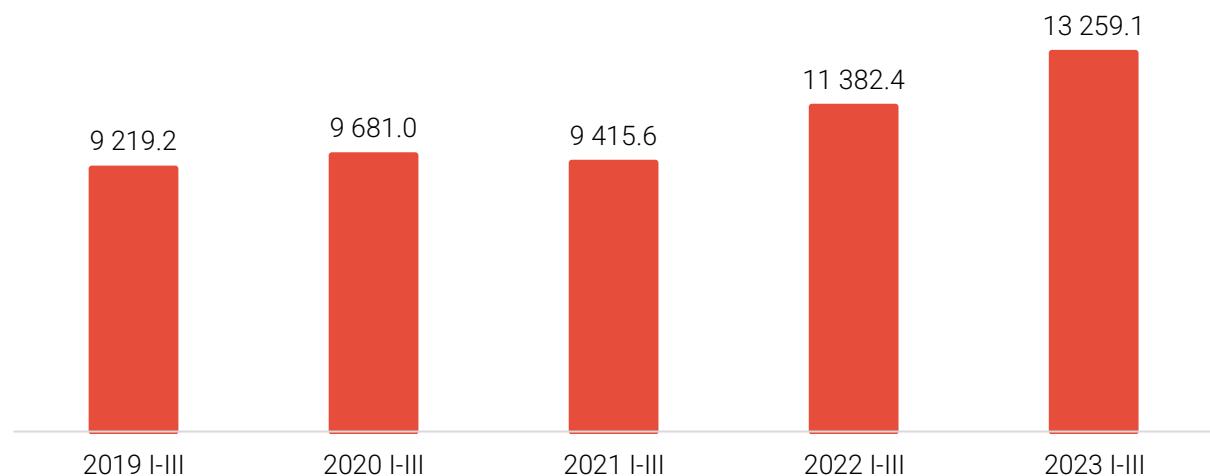
Эхний 3 дугаар сард тэтгэврийн даатгалын сангаас 18896 тэтгэвэр авагчдад 31401.9 сая төгрөгийг олгосон нь өмнөх оны мөн үеэс тэтгэвэр авагчид 665 (3.6%) хүнээр, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 5101.1 (19.4%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна. Тэтгэмжийн даатгалын сангаас 1861 хүнд 1244.8 сая төгрөгийг хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан, жирэмсэн амаржсан, оршуулгын тэтгэмжид, үйлдвэрийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчин, даатгалын сангаас үйлдвэрлэлийн ослын тэтгэвэр, хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмж, нөхөн төлбөр, сувиллын зардалд 174 хүнд 707.9 сая төгрөг, Ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 209 хүнд 611.9 сая төгрөгийг ажилгүйдлийн тэтгэмжид тус тус олгожээ.

Нийгмийн даатгалын үйлчилгээний орлого 16672.0 сая төгрөг, зарлага 41694.2 сая төгрөг болсон нь өмнөх оны мөн үеэс орлого 2621.4 (18.7%) сая төгрөгөөр, зарлага 6037.9 (16.9%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Тайлант хугацаанд 373 хүнд шинээр тэтгэвэр тогтоосноос 246 (66.0%) хүн өндөр насын, 102 (27.3%) хүн хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний, 25 (6.7%) хүн тэжээгчээ алдагчийн тэтгэвэр тогтоожээ.

Нийгмийн халамжийн сангаас 65394 хүнд 16172.2 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгосон нь өмнөх оны мөн үеэс нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж авагчид 647 (1.0%) хүнээр, олгосон тэтгэвэр тэтгэмжийн хэмжээ 414.1 (2.5%) сая төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

ЗУРАГ 1. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГО, сая төгрөгөөр

Бүлэг 1. Нийгмийн даатгал, халамж

ХҮСНЭГТ 1. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГО, АВЛАГА, сумдаар, эхний 3 сарын байдлаар

Сум	НДШ-ийн орлого			НДШ-ийн авлага		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Аж ахуйн нэгж	Төсөв	Бүгд
				сая төгрөг	сая төгрөг	сая төгрөг
ДҮН	13 443.1	13 259.1	98.6	6 442.2	541.9	6 984.1
Алтанбулаг	191.8	146.1	76.2	74.1	35.6	109.7
Ерөө	1 767.5	2 073.5	117.3	91.0	30.9	121.9
Зүүнбүрэн	147.3	133.3	90.5	40.6	2.6	43.2
Мандал	2 975.6	3 427.4	115.2	603.8	254.4	858.2
Орхон	99.7	96.4	96.7	3.4	4.4	7.8
Сант	104.8	96.8	92.4	18.8	21.9	40.7
Цагааннуур	422.9	393.8	93.1	286.6		286.6
Баянгол	469.4	512.5	109.2	189.7		189.7
Сайхан	1 923.8	1 448.5	75.3	1 317.4	10.9	1 328.3
Орхонтуул	182.7	177.9	97.4	1.8	18.0	19.8
Баруунбүрэн	180.2	153.5	85.2	25.9	1.3	27.2
Шаамар	214.4	216.3	100.9	13.3	10.1	23.4
Хүдэр	181.4	163.7	90.2	149.0	35.5	184.5
Сүхбаатар	4 198.6	3 912.1	93.2	3 477.2	95.3	3 572.5
Жавхлант	139.4	78.5	56.3	69.6	16.5	86.1
Түшиг	104.8	100.6	96.0	32.6		32.6
Хушаат	138.8	128.2	92.4	47.4	4.5	51.9

Эх үүсвэр: Нийгмийн даатгалын хэлтэс

ХҮСНЭГТ 2. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САН, эхний 3 сарын байдлаар

Үйлчилгээний төрөл	Хүн	Мөнгөн дүн	
		сая төгрөг	
ДҮН		65 394	16 172.2
Хalamжийн тэтгэвэр		2 327	1 906.9
Нэхцэлт мөнгөн тэтгэмж		1 778	457.6
Онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж		1 659	372.1
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн хalamжийн үйлчилгээ			
Жирэмсэн эхчүүдэд олгосон мөнгөн тэтгэмж		727	76.8
Ихэр хүүхдийн тэтгэмж		3	6.0
Ахмад дайчин, алдар цолтон ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж		48	8.0
Эхийн алдар одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж		9 120	1 214.4
Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт		1 597	72.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тусламж, хөнгөлөлт		188	44.4
Насны хишиг		5 666	441.8
Цалинтай ээж хөтөлбөр		4 218	600.0
Өрх толгойлсон эх, эцэг хөтөлбөр		215	117.9
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж		36 064	10 793.4
Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ		1 784	60.1

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, хalamж үйлчилгээний газар

ХҮСНЭГТ 3. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ, эхний 3 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2022 I-III	2023 I-III			<u>2023 I-III 2022 I-III</u>
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэлт	
		сая төгрөг	хувь		
Орлогын дүн	14 050.6	16 508.7	16 672.0	101.0	118.7
Тэтгэвэр	10 125.9	11 019.4	12 759.6	115.8	126.0
Тэтгэмж	729.1	1 120.0	406.3	36.3	55.7
ҮОМШӨ	579.4	1 071.6	238.4	22.2	41.1
Ажилгүйдэл	136.6	232.1	59.4	25.6	43.5
Эрүүл мэндийн даатгал	2 479.6	3 065.6	3 208.3	104.7	129.4
Зарлагын дүн	35 656.3	33 965.0	41 694.2	122.8	116.9
Тэтгэвэр	26 300.8	31 432.4	31 401.9	99.9	119.4
Тэтгэмж	886.4	1 665.1	1 244.8	74.8	140.4
ҮОМШӨ	310.7	410.6	707.9	172.4	2.3*
Ажилгүйдэл	276.5	456.9	611.9	133.9	2.2*
Эрүүл мэндийн даатгал	7 881.9		7 727.7	-	98.0
Тэтгэвэр авагчдын тоо	18231		18 893	-	103.6
Өндөр нас	13 420	-	13 981	-	104.2
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	3 396	-	3 452	-	101.6
Тэжээгчээ алдагч	750	-	758	-	101.1
Цэргийн тэтгэвэр авагчид	665		702		105.6
Тухайн сард тэтгэвэрийн мөнгө авсан хүний тоо	18231		18 893	-	103.6
Өндөр нас	13 420	-	13 981	-	104.2
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	3 396	-	3 452	-	101.6
Тэжээгчээ алдагч	750	-	758	-	101.1
Цэргийн тэтгэвэр авагчид	665		702		105.6
Тэтгэвэр тогтоогдсон хүний тоо	118		373	-	3.2*
Өндөр нас	84	-	246	-	2.9*
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	29	-	102	-	3.5*
Тэжээгчээ алдагч	5	-	25	-	5.0*
Цэргийн тэтгэвэр тогтоолгосон	-	-	-	-	-

Эх үүсвэр: Нийгмийн даатгалын хэлтэс

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ, ЭРҮҮЛ МЭНД

2023 оны эхний 3 сард

Одоо шийн
төхөөрөмж

Төрсөн хүүхэд

2022 I-III

2023 I-III

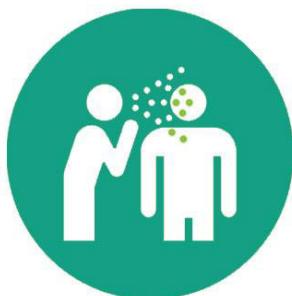
290

349

↑ 20.3%

Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчид

2022 I-III

2023 I-III

6 398

1 024

↓ 84.0%

Нялхсын эндэгдэл

/0-5 хуртэлх насны хүүхэд/

2022 I-III

2023 I-III

3

5

↑ 66.7%

Нас баралт

2022 I-III

2023 I-III

124

125

↑ 0.8%

өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад, хувиар
дахин их

Шилжин ирсэн иргэдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 74.4 хувиар өслөө

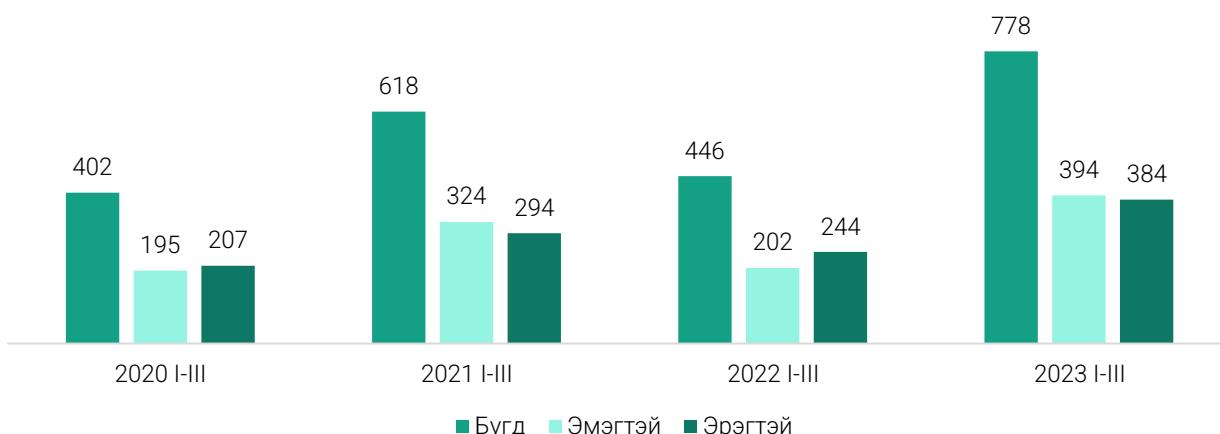
2022 оны эхний 3 сарын байдлаар манай аймагт бусад аймаг хотоос бүгд 778 хүн шилжин ирсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 332 (74.4%) хүнээр өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт шилжин ирэгсдийн 384 (49.4%) нь эрэгтэйчүүд, 394 (50.6%) нь эмэгтэйчүүд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэйчүүдийн тоо 140 (57.4%) хүнээр, эмэгтэйчүүдийн тоо 192 (95.0%) хүнээр тус тус өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 4. ШИЛЖИЖ ИРСЭН ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар, хүйсээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Сум	2020 I-III		2021 I-III		2022 I-III		2023 I-III	
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
ДҮН	402	195	618	324	446	202	778	394
Алтанбулаг	5	4	20	12	5	3	37	11
Ерөө	33	18	24	14	31	18	86	38
Зүүнбүрэн	10	5	15	6	6	1	12	4
Мандал	93	49	129	71	123	48	198	121
Орхон	5	1	3	2	-	-	5	3
Сант	14	4	3	2	4	2	15	7
Цагааннуур	18	10	7	4	15	4	13	6
Баянгол	25	12	43	23	25	13	40	24
Сайхан	49	22	97	51	28	16	52	18
Орхонтуул	26	14	16	9	31	10	5	3
Баруунбүрэн	24	13	14	5	-	-	15	4
Шаамар	14	7	23	5	25	11	31	16
Хүдэр	11	5	25	16	20	8	19	13
Сүхбаатар	39	17	147	74	109	55	232	116
Жавхлант	11	5	25	16	10	4	14	8
Түшиг	7	3	5	-	9	5	-	-
Хушаат	18	6	22	14	5	4	4	2

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

ЗУРАГ 2. ШИЛЖИЖ ИРСЭН ИРГЭДИЙН ТОО, хүйсээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Төрсөн хүүхдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 20.3 хувиар өслөө

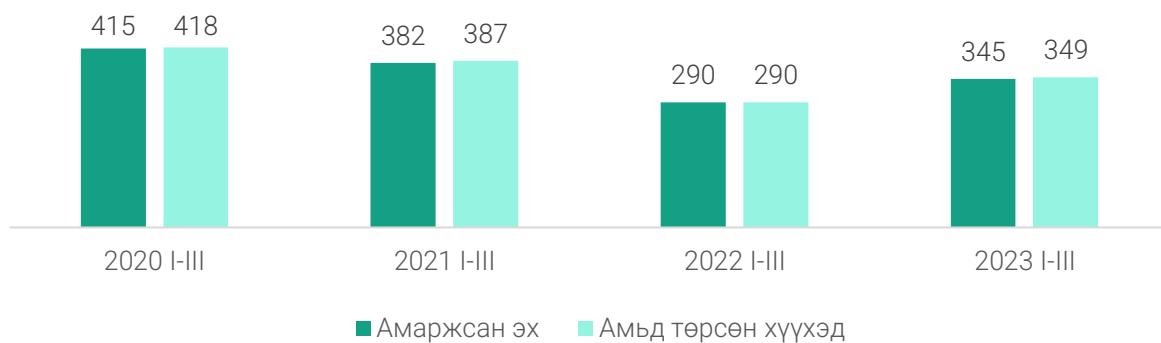
2023 оны эхний 3 сарын байдлаар нийт 345 эх амаржиж, 349 хүүхэд төрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс амаржсан эх 55 (19.0%)-аар, төрсөн хүүхэд 59 (20.3%)-өөр тус тус өссөн байна. Төрөлтийг насны бүтцээр нь харахад 25-29 насны 100 (29.0%), 30-34 насны 97 (28.1 %), 35-39 насны 72 (20.9%), 20-24 насны 56 (16.2%), 40-44 насны 13 (3.8%), 45-49 насны 1(0.3%), 20 хүртэлх насны 6 (1.7%) эх тус тус эзэлж байна. 0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 4, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1 байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2(2.0*)-оор өссөн байна.

Нас барсан хүний тоо 125 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1(0.8%)-ээр өссөн байна. Нас барагсдын 80 (64.0%) нь эрэгтэйчүүд, 45 (36.0%) нь эмэгтэйчүүд байна. Нийт нас баралтыг шалтгаанаар авч үзвэл 55 (44.0%) нь зүрх судасны тогтолцооны өвчин, 26 (20.8%) нь хорт хавдар, 15 (12.0%) нь осол гэмтэл, 11 (8.8%) нь амьсгалын тогтолцооны, 10 (8.0%) нь хоол боловсруулах тогтолцооны, 8 (6.4%) нь бусад өвчин эзэлж байна.

2023 оны 3 сард хорт хавдрын өвчнөөр өвчлөгсөд 43, хорт хавдрын өвчлөлийн нас баралт 29 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс хорт хавдрын өвчнөөр өвчлөгсөд 5 (10.4%)-аар буурч, хорт хавдрын өвлөлийн нас баралт 5 (20.8%)-аар өссөн байна.

Энэ онд 447 жирэмсэн шинээр хяналтад орсны 90.2 хувийг жирэмсний эхний 3 сарын дотор хяналтанд авсан байна. Шинээр хяналтад авсан жирэмсний 98.4 хувийг цусны шинжилгээнд хамруулснаас 47.5 хувьд нь сум, тосгодын эмнэлгүүдэд гемоглобины тестээр шинжилсэн ба шинжилгээнд орсон 447 жирэмсний 0.7 хувьд нь цус багадалт илэрчээ.

ЗУРАГ 3. ТӨРСӨН ЭХ, АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Халдварт өвчнөөр 1024 хүн өвчилж бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 5374 (84.0%)-өөр буурсан байна. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийг өвчний төрлөөр авч үзвэл 62 (6.1%) хүн бэлгийн замын халдварт өвчин, 25 (2.4%) хүн сүрьеэ өвчин, 14 (1.3%) хүн салхин цэцэг өвчин, 6 (0.6%) хүн цусан суулга, 917 (89.6%) хүн бусад халдварт өвчин, харин гепатит халдварт өвчин бүртгэгдээгүй байна. Хүйсээр авч үзвэл халдварт өвчнөөр 1024 хүн өвчилсний 605 (59.1%), бэлгийн замын халдварт өвчний 43 (69.4%), сүрьеэ өвчний 8 (32.0%), салхин цэцэг өвчний 5 (35.7%), цусан суулга өвчний 2 (33.3%), бусад халдварт өвчний 547 (59.7%) нь эмэгтэйчүүд өвчилсөн байна.

2023 оны 3 дугаар сард 122608 үзлэг хийсний 2.5 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 3.9 хувь нь гэрийн идэвхтэй үзлэг, 8.0 хувь нь диспансерийн хяналтын үзлэг эзэлж, нийт 8160 дуудлагад үйлчилсний 11.4 хувийг алсын дуудлагаар үйлчилж яаралтай тусlamж үзүүлсэн.

ХҮСНЭГТ 5. ТӨРӨЛТ, сумаар, хүйсээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Сум	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	<u>2023 I-III</u>	
					<u>2022 I-III</u>	<u>хувь</u>
ДҮН	415	382	290	345		119.0
Алтанбулаг						
Ерөө	14	12	2	2		100.0
Зүүнбүрэн	1					
Мандал	178	144	120	140		116.7
Орхон		1				
Сант	1					
Цагааннуур					2	
Баянгол		2	1			
Сайхан	23	42	17	11		64.7
Орхонтуул					2	
Баруунбүрэн	1	1				
Шаамар		1	2	1		50.0
Хүдэр	1	2	2			
Сүхбаатар	196	174	146	185		126.7
Жавхлант						
Түшиг		3			2	
Хушаат						

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ХҮСНЭГТ 6. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар, хүйсээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Сум	2020 I-III		2021 I-III		2022 I-III		2023 I-III		<u>2023 I-III</u>	
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	хувь	<u>2022 I-III</u>
ДҮН	418	213	387	188	290	145	349	174		120.3
Алтанбулаг										
Ерөө	14	8	12	4	2		2	2	1	100.0
Зүүнбүрэн	1	1								
Мандал	179	97	145	68	122		64	139	72	113.9
Орхон			1	1						
Сант	1									
Цагааннуур								2	1	
Баянгол			1		1					
Сайхан	23	10	42	21	17		9	11	3	64.7
Орхонтуул								2		
Баруунбүрэн	1		1	1						
Шаамар			1	1	2			1	1	50.0
Хүдэр	1	1	2	1	2		1			
Сүхбаатар	198	96	180	89	144		69	190	96	131.9
Жавхлант										
Түшиг			2	2				2		
Хушаат										

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

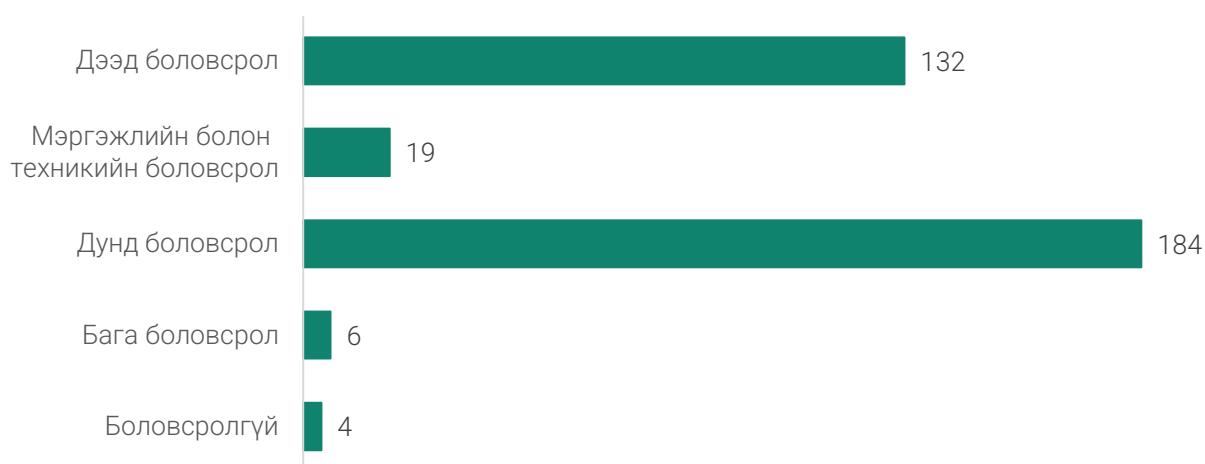
Бүлэг 2. Хүн ам, эрүүл мэнд

ХҮСНЭГТ 7. ТӨРСӨН ЭХ, боловсролоор, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	<u>2023 I-III</u>	
					<u>2022 I-III</u>	хувь
Дүн	415	382	290	345	119.0	
Дээд боловсрол	116	106	71	132	185.9	
Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол	24	19	21	19	90.5	
Дунд боловсрол	255	233	168	184	109.5	
Бага боловсрол	16	19	21	6	28.6	
Боловсролгүй	4	5	9	4	44.4	

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ЗУРАГ 4. ТӨРСӨН ЭХ, боловсролоор

ХҮСНЭГТ 8. ТӨРСӨН ЭХ, насны бүлгээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2020 I-II	2021 I-II	2022 I-II	2023 I-II	<u>2023 I-II</u>	
					<u>2022 I-II</u>	хувь
ДҮН	415	382	290	345	119.0	
20 хүртэлх	20	22	18	6	33.3	
20 - 24	101	68	60	56	93.3	
25 - 29	112	107	79	100	126.6	
30 - 34	108	119	66	97	147.0	
35 - 39	62	51	50	72	144.0	
40 - 44	12	15	16	13	81.3	
45 - 49			1	1	100.0	

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ХҮСНЭГТ 9. НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, жил бүрийн эхний 3 сарын байдааар

Сум	0-1 хүртэлх насны хүүхэд			
	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III
ДҮН	4	3	2	4
Алтанбулаг				
Ерөө				1
Зүүнбүрэн				
Мандал	1			
Орхон				
Сант				
Цагааннуур				1
Баянгол				
Сайхан				1
Орхонтуул		1		
Баруунбүрэн				
Шаамар				
Хүдэр				
Сүхбаатар	3	2	2	1
Жавхлант				
Түшиг				
Хушаат				

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Хүснэгт 9-ын үргэлжлэл

Сум	1-5 насны хүүхэд			
	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III
ДҮН	1	1	1	1
Алтанбулаг				
Ерөө				
Зүүнбүрэн				
Мандал		1		
Орхон				
Сант				
Цагааннуур	1			
Баянгол				
Сайхан				
Орхонтуул				
Баруунбүрэн				
Шаамар				
Хүдэр				
Сүхбаатар			1	1
Жавхлант				
Түшиг				
Хушаат				

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Бүлэг 2. Хүн ам, эрүүл мэнд

ХҮСНЭГТ 10. НАС БАРАЛТ, хүйсээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Сум	2020 I-III		2021 I-III		2022 I-III		2023 I-III		<u>2023 I-III</u> 2022 I-III хувь
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	
ДҮН	126	39	110	46	124	43	125	45	100.8
Алтанбулаг	4	1	5	2	11	4	4	3	36.4
Ерөө	7	2	6	1	15	3	12	6	80.0
Зүүнбүрэн	6	1	3	2	4	1	5	2	125.0
Мандал	30	10	38	18	26	9	36	12	138.5
Орхон	3	1	1	1			2	1	
Сант	1	1	2		3	1	1		33.3
Цагааннуур	6	3	7	3	6	3	3	1	50.0
Баянгол	6	1	4		4	2	5	1	125.0
Сайхан	8	2	11	5	6	2	7		116.7
Орхонтуул	4	1	5	3	5	2	3	2	60.0
Баруунбүрэн	2	2	2		1	1			
Шаамар	4		1		5	1	7	1	140.0
Хүдэр	4	1	2	1	5	2			
Сүхбаатар	38	13	20	9	31	11	34	12	109.7
Жавхлант	1		1	1	1		3	2	3.0*
Түшиг	1		1		1	1	2	1	2.0*
Хушаат	1		1				1	1	

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ХҮСНЭГТ 11. НАС БАРАЛТ, насны бүлгээр, хүйсээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2020 I-III		2021 I-III		2022 I-III		2023 I-III		<u>2023 I-III</u> 2022 I-III хувь
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	
ДҮН	126	39	110	46	124	43	125	45	100.8
Эмэгтэй		39		46		43		45	104.7
0 - 1		4		3		2		4	2.0*
1 - 5		1		1		1		1	100.0
6 - 18		2		3		2		2	100.0
19 - 54		34		29		35		32	91.4
54-с дээш		85		74		84		86	102.4

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ХҮСНЭГТ 12. НАС БАРАЛТ, зонхилох өвчний ангиллаар, хүйсээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2020 I-III		2021 I-III		2022 I-III		2023 I-III		<u>2023 I-III</u> 2022 I-III хувь
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	
ДҮН	88	26	73	36	87	31	88	31	101.1
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	32	13	29	11	33	10	36	13	109.1
Гэмтэл, хордолго ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	13	1	7	3	10	3	11	4	110.0
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	5	1	8	3	3	1	5	2	166.7
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	5		1		5	2	8	2	160.0
Хавдар	24	7	18	10	24	11	20	6	83.3
Бусад	9	4	10	9	12	4	8	4	66.7

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ХҮСНЭГТ 13. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, ӨВЧНИЙ ТӨРЛӨӨР, ХҮЙСЭЭР, ЖИЛ БҮРИЙН ЭХНИЙ 3 САРЫН БАЙДЛААР

Үзүүлэлт	2020 I-II		2021 I-II		2022 I-II		2023 I-II		2023 I-II 2022 I-II
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	хувь
ДҮН	317	220	87	53	6 398	3 743	1 024	605	16.0
Цусан суулга	2				1		6	2	6.0*
Сүрьеэ	13	6	14	7	17	3	25	8	147.1
Салхин цэцэг	10	2					14	5	
Гепатит	2	1							
Бэлгийн замын халдварт өвчин	284	210	67	42	69	55	62	43	89.9
Бусад	6	1	6	4	6 311	3 685	917	547	14.5

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ХҮСНЭГТ 14. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, СУМААР, ХҮЙСЭЭР, ЖИЛ БҮРИЙН ЭХНИЙ 3 САРЫН БАЙДЛААР

Сум	Бүх халдварт өвчин				2023 I-III 2022 I-III
	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	хувь
ДҮН	317	87	6 398	1 024	16.0
Алтанбулаг	38	6	88	278	3.2*
Ерөө	16	2	207	366	176.8
Зүүнбүрэн	6		42	34	81.0
Мандал	51	15	1 483	228	15.4
Орхон			80		
Сант	12		163		
Цагааннуур	10	1	99	7	7.1
Баянгол	2	4	248	6	2.4
Сайхан	28	2	493	2	0.4
Орхонтуул	10		108	5	4.6
Баруунбүрэн	2	3	156	1	0.6
Шаамар	12	2	423	2	0.5
Хүдэр	20	2	109	3	2.8
Сүхбаатар	92	44	2 309	46	2.0
Жавхлант	16	2	104	1	1.0
Түшиг	2	4	195	1	0.5
Хушаат			91	44	48.4

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Бүлэг 2. Хүн ам, эрүүл мэнд

Хүснэгт 14-ийн үргэлжлэл

Сум	Бэлгийн замын өвчин				<u>2023 I-III</u> <u>2022 I-III</u>
	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	
ДҮН	284	67	69	62	91.2
Алтанбулаг	38	5	1	1	100.0
Ерөө	13	1			
Зүүнбүрэн	6		2	3	150.0
Мандал	40	11	18	12	66.7
Орхон					
Сант	12				
Цагааннуур	10	1	3	5	166.7
Баянгол	2	1		4	
Сайхан	27			1	
Орхонтуул	9				
Баруунбүрэн	2	2			
Шаамар	11	2	4	2	50.0
Хүдэр	18	1		3	
Сүхбаатар	79	41	40	30	75.0
Жавхлант	15	2			
Түшиг	2		1		
Хушаат				1	

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Хүснэгт 14-ийн үргэлжлэл

Сум	Гипатит				<u>2023 I-III</u> <u>2022 I-III</u>
	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	
Дүн	2	0	0	0	0
Алтанбулаг					
Ерөө		1			
Зүүнбүрэн					
Мандал					
Орхон					
Сант					
Цагааннуур					
Баянгол					
Сайхан					
Орхонтуул		1			
Баруунбүрэн					
Шаамар					
Хүдэр					
Сүхбаатар					
Жавхлант					
Түшиг					
Хушаат					

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Хүснэгт 14-ийн үргэлжлэл

Сум	Сүрьеэ								2023 I-III 2022 I-III хувь	
	2020 I-III		2021 I-III		2022 I-III		2023 I-III			
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй		
ДҮН	13	14	7	17	3	25	8	147.1		
Алтанбулаг		1		1	2		1	1	50.0	
Ерөө	1	1	1	2			2		100.0	
Зүүнбүрэн										
Мандал	7	2	1	2		1	8	4	4.0*	
Орхон										
Сант										
Цагааннуур										
Баянгол		4		1	4		1	2	50.0	
Сайхан	1	1	1	2			1	1	50.0	
Орхонтуул					1					
Баруунбүрэн		2		1			1			
Шаамар										
Хүдэр	1	1								
Сүхбаатар	2	2	1	3			9	3	3.0*	
Жавхлант	1									
Түшиг					1		1			
Хушаат									100.0	

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ХҮСНЭГТ 15. ШИНЭЭР ХЯНАЛДАТ ОРСОН ЖИРЭМСЭН ЭХИЙН ТОО, сумаар

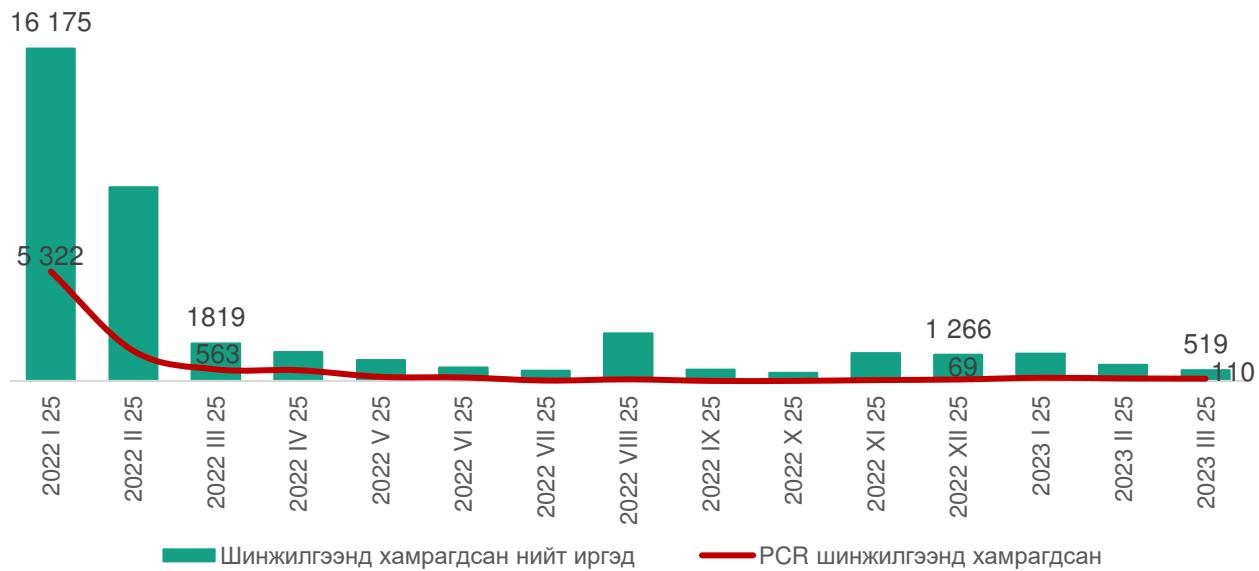
Сум	Шинээр хяналтад орсон жирэмсэн эхийн тоо	Үүнээс эхний 3 сартайдаа хяналтад орсон жирэмсэн эхийн тоо
ДҮН	447	403
Алтанбулаг	19	18
Ерөө	28	25
Зүүнбүрэн	11	11
Мандал	143	121
Орхон	8	8
Сант	4	4
Цагааннуур	31	27
Баянгол	8	6
Сайхан	33	30
Орхонтуул	7	7
Баруунбүрэн	13	13
Шаамар	15	13
Хүдэр	14	14
Сүхбаатар	97	92
Жавхлант	1	1
Түшиг	8	8
Хушаат	7	5

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

КОВИД-19 ЦАР ТАХЛЫН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

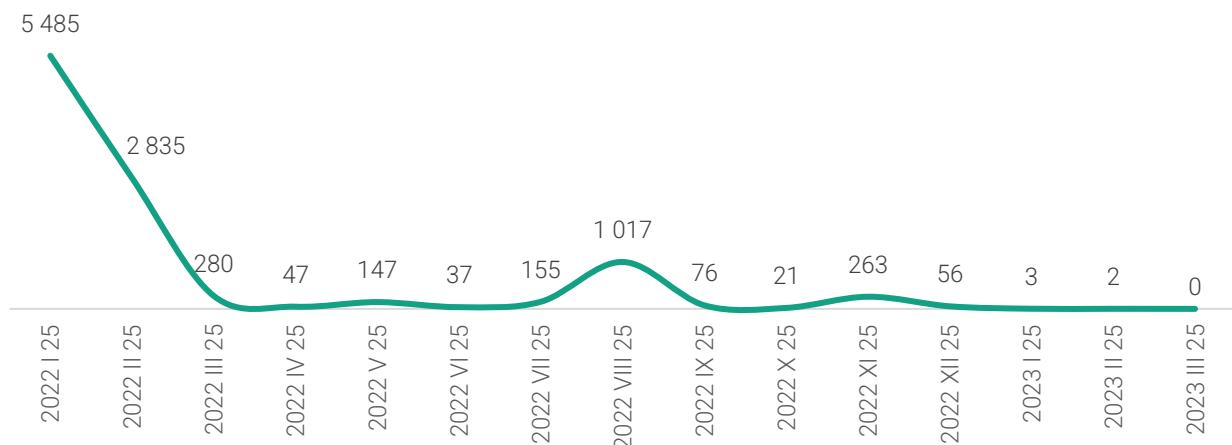
Ковид-19 халдвартын шинжилгээнд хамрагдсан нийт иргэдийн тоог сар бүрийн 25-ны байдлаар харахад 2023 оны 2 сард 0.8 мянган хүн шинжилгээнд хамрагдсан бол 2023 оны 3 сард 0.5 мянган хүн шинжилгээнд хамрагджээ. Шинжилгээнд хамрагдсан иргэдийн тоо өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1300 (71.5%) хүнээр буурсан байна. 2023 оны 3 сарын байдлаар шинжилгээнд хамрагдсан нийт хүний 110 (21.2%) нь PCR шинжилгээнд хамрагдсан байна.

ЗУРАГ 4. КОВИД-19 ХАЛДВАРЫН ШИНЖИЛГЭЭНД ХАМРАГДСАН НИЙТ ИРГЭД, сар бүрийн 25-ны байдлаар

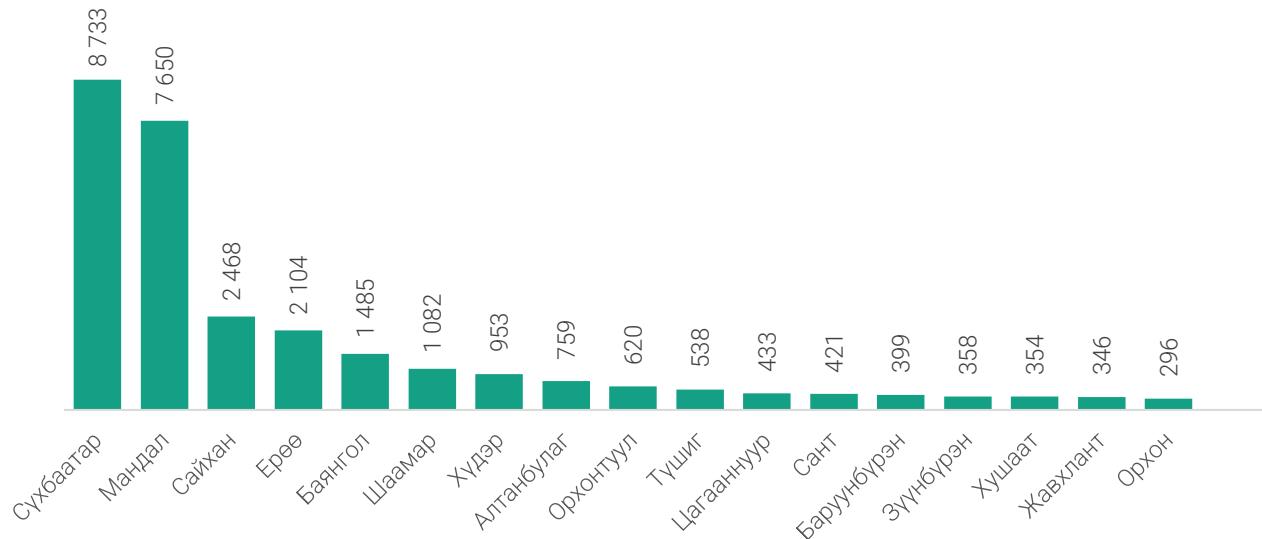
2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн байдлаар Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд ковидын нийт 28999 тохиолдол батлагдсан ба сүулийн сард батлагдаагүй байна.

ЗУРАГ 5. КОВИД-19 ХАЛДВАРЫН БАТЛАГДСАН НИЙТ ТОХИОЛДОЛ, сар бүрийн 25-ны байдлаар

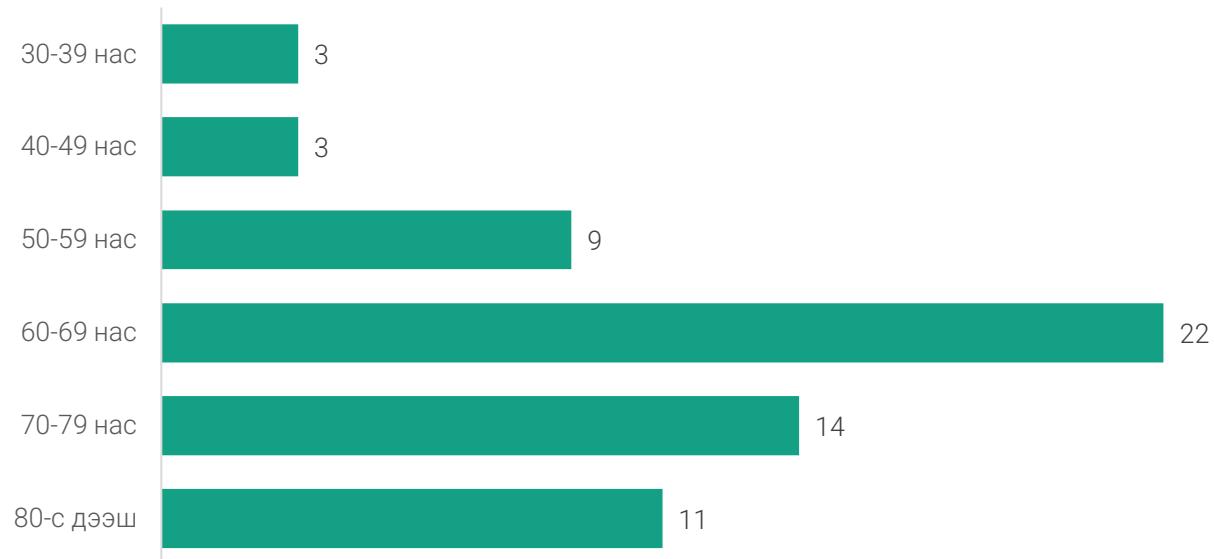
2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны байдлаар Сэлэнгэ аймагт батлагдсан нийт тохиолдлын 8733 (30.1%) нь Сүхбаатар суманд, 7650 (26.4%) нь Мандал суманд, 2468 (8.5%) нь Сайхан суманд, 2104 (7.3%) нь Ерөө суманд, 27.7 хувь нь бусад сумдад бүртгэгдсэн байна.

ЗУРАГ 6. КОВИД-19 ХАЛДВАРЫН БАТЛАГДСАН НИЙТ ТОХИОЛДОЛ, сумаар, 2021.IV.25 - 2023. II. 25

Ковид-19 халдвараар нас барсан иргэдийг насын бүлгээр авч үзвэл, тэдний 22 (35.5%) нь 60-69 насын, 14 (22.7%) нь 70-79 насын, 9 (14.5%) нь 50-59 насын, 11 (17.7%) нь 80 ба түүнээс дээш насын, 3 (4.8%) нь 30-39 насын, 3 (4.8%) нь 40-49 насын иргэд байна.

ЗУРАГ 7. КОВИД-19 ХАЛДВАРААР НАС БАРСАН ИРГЭН, насын бүлгээр, 2023.II.25-ны байдлаар

Хүүхдийн авьяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр зохиосон 4 удаагийн арга хэмжээнд 546 хүүхэд хамрагджээ

2023 оны 1-р улирлын байдлаар хүүхэд хамгааллын чиглэлээр хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд 11, хүүхдийн тусlamжийн 108 утсанд хандсан хүүхэд 57 байна.

Гэр бүлийн чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт 7, сэтгэл зүйн зөвлөгөө үйлчилгээ үзүүлсэн иргэд 25 байна.

Хүүхдийн хөгжил оролцооны чиглэлээр багачуудын дунд хүүхдийн авьяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр зохиосон 4 удаагийн арга хэмжээнд 546 хүүхэд хамрагджээ.

ХҮСНЭГТ 16. ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Үзүүлэлт	2023 I-III
Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр	
1. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд	15
2. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ авахаар хандсан хохирогч хүүхэд	4
3. Хүүхэд хамгааллын хамтарсан багийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхдийн тоо	11
4. Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	3
5. Хамрагдсан иргэдийн тоо	1 343
6. Гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдаж буй насанд хүрээгүй хүмүүсийн эрхийг хамгаалан эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцсон	3
7. Гэмт хэргийн гэрч болсон хүүхдийн эрхийг хамгаалан ЭБША-нд оролцсон	
8. Хүүхдийн тусlamжийн утас - 108	57
Гэр бүлийн чиглэлээр	
1. Гэр бүлийн чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	7
2. Хамрагдсан иргэдийн тоо	207
3. Сэтгэл зүйн зөвлөгөө үйлчилгээ үзүүлсэн иргэдийн тоо	25
4. Гэр бүлийн хүндэтгэлийн танхимаар үйлчлүүлсэн иргэдийн тоо	
Хүүхдийн хөгжил, оролцооны чиглэлээр	
1. Хүүхдийн авьяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр төвлөрсөн арга хэмжээний тоо	4
2. Оролцсон хүүхдийн тоо	546
3. Шагнал авсан нийт хүүхдийн тоо	61

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ, ГЭМТ ХЭРЭГ

2023 оны эхний 3 сард

СЭЛЭНГЭ
АЙМАГ

Согтуугаар үйлдэгдсэн
гэмт хэрэг

41 29.3% ↓

Тээврийн хэрэгсэл
жолоодох эрх хассан

217 8.4% ↓

↓ ↑ Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад, хувиар

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2022 I-III

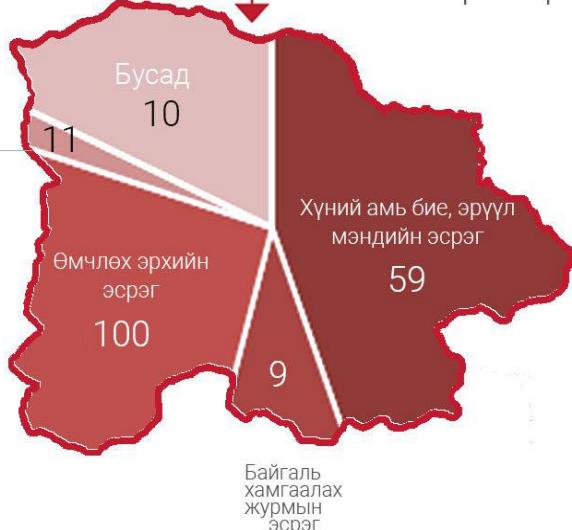
233

2023 I-III

189

18.9% ↓

Тээврийн
хэрэгслийн
хөдөлгөөн
ийн
аюулгүй
байдлын

↑ 1- Дахин их

Гэмт хэргийн улмаас :

Иргэд, байгууллагад учирсан хохирол

517.2 сая.төгрөг ↓^{6.4%}

Гэмтсэн хүн

59 26.3% ↓

Нас барсан хүн

11 22.2% ↑

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 18.9 хувиар буурлаа

Цагдаагийн газрын мэдээгээр 2023 оны эхний 3 сарын байдлаар нийт 189 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 44 (18.9%)-өөр бага байна. Нийт гэмт хэргийн 41 (21.7%) нь согтуугаар үйлдэгдсэн байна. Иргэн болон байгууллагад нийт 517.2 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үеэс 2815.8 (^{6.4*}) сая төгрөгөөр бага байна. Учирсан хохирлоос 247.1 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлж, нөхөн төлөлт 7.4 хувьтай байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 59 (31.2%) нь хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 100 (52.9%) нь өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 9 (4.8%) нь байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг, 11 (5.8%) нь тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 10 (5.3%) нь бусад төрлийн гэмт хэрэг эзэлж байна. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн 11 (11.0%) нь малын хулгай байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 14 (56.0%) –өөр буурсан байна.

Эхний 3 сарын байдлаар 61 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 265 (16.8%) хүнээр буурсан байна. Мөн 13775 захиргааны зөрчил илрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 5886 (^{1.7*}) –аар өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 17. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, сумаар, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Сум	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	<u>2023 I-III</u>	
					2022 I-III	хувь
ДҮН	174	144	233	189		81.1
Алтанбулаг	13	5	12	15		125.0
Ерөө	9	6	15	15		100.0
Зүүнбүрэн	3	7	3	7		233.3
Мандал	48	43	62	47		75.8
Орхон	1	-	3	6		200.0
Сант	2	2	3	4		133.3
Цагааннуур	7	7	9	6		66.7
Баянгол	13	9	16	7		43.8
Сайхан	10	1	15	12		80.0
Орхонтуул	4	2	7	4		57.1
Баруунбүрэн	5	6	5	2		40.0
Шаамар	7	3	4	9		225.0
Хүдэр	9	8	10	3		30.0
Сүхбаатар	34	40	61	45		73.8
Жавхлант	6	1	2	3		150.0
Түшиг	2	1	4	2		50.0
Хушаат	1	3	2	2		100.0

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

ХҮСНЭГТ 18. БҮРТГЭГДСЭН ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ, сумаар

Сум	Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	Бүртгэгдсэн захиргааны зөрчил бүгд	Торгуульсан		Т/Х жолоодох эрх хассан
			иргэн	ААНБ	
ДҮН	41	13 666	298	-	217
Алтанбулаг	2	653	22	-	12
Ерөө	-	198	21	-	11
Зүүнбүрэн	2	13	2	-	2
Мандал	11	2 585	103	-	65
Орхон	2	21	2	-	2
Сант	1	38	2	-	-
Цагааннуур	2	59	3	-	3
Баянгол	1	4 061	20	-	14
Сайхан	5	1 856	41	-	31
Орхонтуул	1	13	1	-	2
Баруунбүрэн	-	11	6	-	3
Шаамар	2	1 905	8	-	19
Хүдэр	1	12	2	-	3
Сүхбаатар	9	2 163	62	-	44
Жавхлант	1	68	2	-	3
Түшиг	1	1	-	-	1
Хушаат	-	9	1	-	2
Бусад аймаг	-	-	-	-	-

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

ХҮСНЭГТ 19. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сумаар, төрлөөр

Сум	Хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг	Өмчлөх эрхийн эсрэг	Малын хулгай	Байгаль хамгаалах журмын эсрэг	Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг	Бусад	
						Малын хулгай	Бусад
ДҮН	59	100	11	9	11	10	
Алтанбулаг	1	12	-	1	1	-	-
Ерөө	4	7	-	4	-	-	-
Зүүнбүрэн	2	3	3	-	2	-	-
Мандал	16	27	3	-	1	3	-
Орхон	2	2	-	2	-	-	-
Сант	2	1	-	1	-	-	-
Цагааннуур	3	2	-	-	-	1	-
Баянгол	1	1	1	-	3	2	-
Сайхан	5	7	-	-	-	-	-
Орхонтуул	2	2	1	-	-	-	-
Баруунбүрэн	-	2	1	-	-	-	-
Шаамар	3	5	1	-	-	1	-
Хүдэр	2	1	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	14	25	-	1	2	3	-
Жавхлант	1	2	-	-	-	-	-
Түшиг	1	-	-	-	1	-	-
Хушаат	-	1	1	-	1	-	-

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

Бүлэг 4. Хууль зүй, гэмт хэрэг

ХҮСНЭГТ 20. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ МЭДЭЭ

	Үзүүлэлт	2022 I-III	2023 I-III
Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		233	189
Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг		185	144
илрээгүй хэрэг		120	113
илрүүлэлтийн хувь		35.1	22.0
Хэргийн ангилаал			
Хөнгөн гэмт хэрэг		198	165
Хүнд гэмт хэрэг		35	24
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг		7	6
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг г/х		74	50
Хүний бэлгийн э.чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг г/х		6	3
Үүнээс: Хүчиндэх		6	1
Халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг		5	3
Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг		-	-
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг		95	97
Үүнээс:хулгайлах		26	21
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг г/х		6	1
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг		1	6
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг		27	10
Хууль бусаар ашигт малтмал олборлох гэмт хэрэг		5	1
Хууль бусаар ан агнах гэмт хэрэг		2	-
Хууль бусаар мод бэлтгэх гэмт хэрэг		19	8
Хэргийн төрөл			
Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртөж хохирсон хүний тоо		-	-
Гэр бүлийн хүчирхийлэл			
Учирсан хохирол /сая.төг/		3 333.0	517.2
Гэмт хэргийн улмаас Нөхөн төлүүлсэн хохирол /сая.төг/		247.1	159.5
	Нөхөн төлүүлэлтийн хувь	7.4	31.0
	Битүүмжилсэн хөрөнгө /сая.төг/	180.5	17.2
Гэмт хэргийн улмаас	Нас барсан	9	11
	Гэмтсэн хүн	80	59
Захиргааны зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл		601	983
Илрүүлсэн захиргааны зөрчил		7 889	13 755
Нийт тортгуулийн дүн /сая.төгрөг/		325.6	487.6
Эрүүлжүүлэгдсэн хүн		326	61

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

2023 оны эхний 3 сарын байдлаар 268 хэрэг сум дундын шүүхээр шийдвэрлэгдсэн байна

Сум дундын шүүхийн мэдээгээр 2023 оны эхний 3 сарын байдлаар 268 хэрэг шийдвэрлэснээс 51 (19.0%) нь эрүүгийн хэрэг, 205 (76.5%) нь иргэний хэрэг, 12 (4.5%) нь захиргааны хэрэг байна. Он гарснаар бүгд 46 хүн ял шийтгүүлж, 3 хүн хорих ял шийтгүүлсэн байна.

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албандаа оны эхний үлдэгдэл бүрдэгдэл 6 гүйцэтгэлийн материал байсан бөгөөд 2023 оны эхний 3 сарын байдлаар 32 материал нэмэгдэж, 3 материал хасагдсан ба бүгд 35 гүйцэтгэлийн материалаар 17698.4 мян төгрөгийн өрийг барагдуулахаас 21 гүйцэтгэлийн материалаар 6420.0 мян төгрөгийн өрийг бодитой барагдуулжээ. Гүйцэтгэвэл зохих ажлын биелэлт 60 хувьтай байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад гүйцэтгэлийн материал 157-оор бага, мөнгөн дүнгийн хувьд 13822.5 мян төгрөгөөр их байна.

2023 оны эхний 3 сарын байдлаар ШША-ны криминалистик шинжээч нар бүгд 29 шинжилгээ хийж, 114 хэргийн газарт үзлэг хийхэд оролцсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад нийт хийсэн шинжилгээ 31-ээр бага байна.

Шүүх шинжилгээний эмнэлэг нь 2023 оны эхний 3 сарын байдлаар бүгд 209 шинжилгээ хийсэн ба үүнээс хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоо шинжилгээ 178 (85.2%), цогцост шинжилгээ 31 (14.8%) байна.

ХҮСНЭГТ 21. ШҮҮХИЙН ШҮҮН ТАСЛАХ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Дүн	Бүгд	Шийдвэрлэсэн хэргийн тоо		
		Эрүүгийн хэрэг	Иргэний хэрэг	Захиргааны хэрэг
Аймгийн дүн	268	51	205	12

Дүн	Хянан шийдвэрлэсэн бүх хэрэг	Давж заалдах шатны шүүх		
		Эрүүгийн хэрэг	Иргэний хэрэг	Захиргааны арга хэмжээ
Аймгийн дүн	37	23	14	-

Дүн	Ял шийтгүүлсэн хүн	Хорих ял шийтгүүлсэн хүн	Хязгаарлалт тогтоо таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан	Хянан шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн тоо
Аймгийн дүн	46	3	-	151

Эх үүсвэр:Шүүхийн газар

Бүлэг 4. Хууль зүй, гэмт хэрэг

ХҮСНЭГТ 22. ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ АЛБАНЫ МЭДЭЭ

Гүйцэтгэх бичиг баримт	Оны эхний үлдэгдэл	Нэмэгдсэн	Хасагдсан	Үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	6	32	3	35
Мөнгөн дүн /мян төг/	4 578.4	14 120.0	1 000.0	17 698.4
<hr/>				
Гүйцэтгэх бичиг баримт	Биелүүлбэл зохих	Бодитой биелүүлсэн	Хувь	Үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	35	21	60.0	14
Мөнгөн дүн /сая төг/	17 698.4	6420.0	37.0	11 278.4

Эх үүсвэр:Шүүхийн шинжилгээний алба

ХҮСНЭГТ 23. ШША-НЫ КРИМИНАЛИСТИКИЙН ШИНЖЭЭЧ НАРЫН АЖЛЫН ТАЙЛАН

	Нийт шинжилгээ				
	Бүгд	Гарын мөр	Мөр судлал	Бичиг баримт	Бусад
Аймгийн дүн	29	19	8	1	1
<hr/>					
	Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон тоо				
	Бүгд	Хүний амь нас хохирсон	Хулгайлах	Зам тээврийн осол	Бусад
Аймгийн дүн	114	44	13	40	17

Эх үүсвэр:Шүүхийн шинжилгээний алба

ХҮСНЭГТ 24. ШҮҮХ ЭМНЭЛГИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ МЭДЭЭ

	Нийт шинжилгээ				
	Бүгд	Хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох	Хүний биед хийсэн бусад үзлэг	Цогцост хийсэн шинжилгээ	Эксгумаци, хавтаст хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ
Аймгийн дүн	209	178	-	31	-
<hr/>					

Эх үүсвэр:Шүүхийн шинжилгээний алба

ТӨСӨВ, САНХҮҮ, БАНК
2023 оны 3 дугаар сарын эцэст

ТӨСӨВ · САНХҮҮ

Аймгийн төсвийн гүйцэтгэл

2022 - III

7 723.8

2023 - III

13 200.5

төсвийн орлогын гүйцэтгэл, сая.төг

12 470.0

17 265.2

төсвийн зарлагын гүйцэтгэл, сая.төг

Банк, санхүү

2022 - III

279 420.3

2023 - III

368 929.0

нийт зээлийн үлдэгдэл, сая.төг

170 292.7

160 446.1

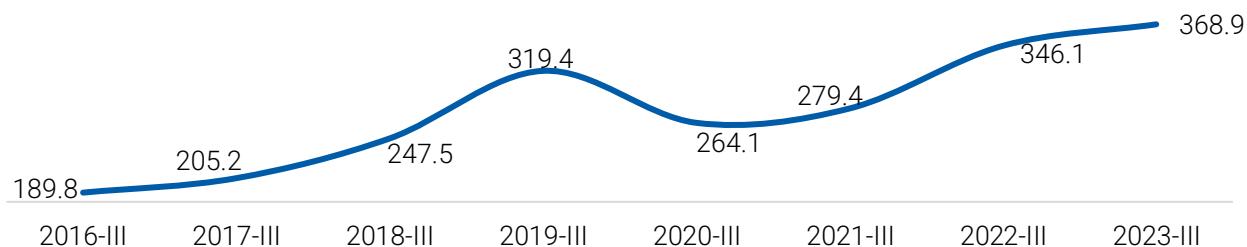
нийт хадгаламжийн үлдэгдэл, сая.төг

Нийт зээлийн 2.1 хувийг чанаргүй зээл эзэлж байна

2023 оны 3 дугаар сарын Монгол банкны мэдээгээр зээлийн өрийн үлдэгдэл 368929.0 сая төгрөг байгаа ба үүний 2.1 хувийг чанаргүй зээл эзэлж байна. Зээлийн өрийн үлдэгдлийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 22747.7 (6.6%) сая төгрөгөөр өссөн байна. Нийт харилцахын үлдэгдэл 78644.6 сая төгрөг, мөнгөн хадгаламж 160446.1 сая төгрөг байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс мөнгөн хадгаламж 9846.6 (5.8%) сая төгрөгөөр буурсан байна. Банкны салбар нэгжид нийт харилцах данс эзэмшигчийн тоо /дансны тоогоор/ 192632, хадгаламж эзэмшигчийн тоо /дансны тоогоор/ 76876, зээлдэгчийн тоо /дансны тоогоор/ 55856 тус тус байна. Аймгийн хэмжээнд банкны нийт 63 салбар нэгжид 386 ажилтан ажиллаж байна.

ЗУРАГ 8. ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, ТЭРБУМ ТӨГРӨГӨӨР, ЖИЛ БҮРИЙН 3 САРЫН ЭЦЭСТ

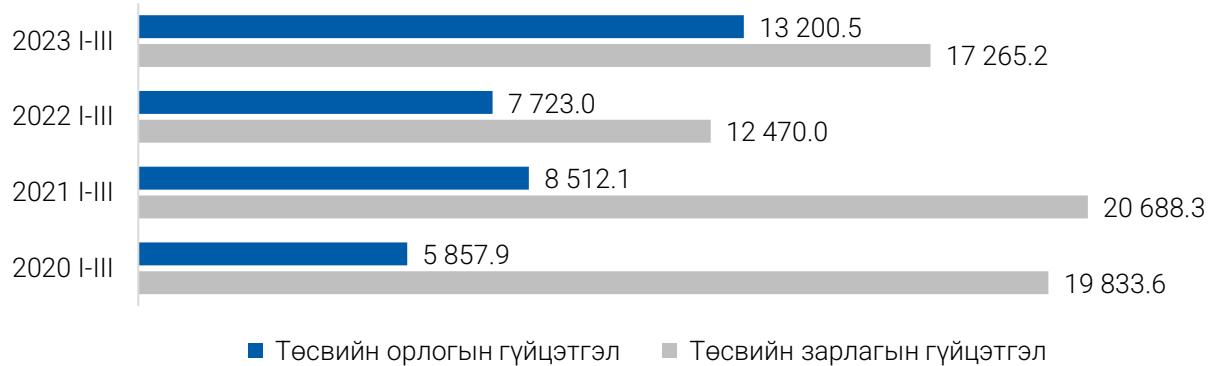
Орон нутгийн төсвийн орлогын гүйцэтгэл 112.0 хувтай байна

2023 оны 3 дугаар сарын төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн орлого 11985.8 сая (112.0%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс аймгийн төсвийн орлого 1215.0 сая (27.2%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй, сумдын төсвийн орлого 11985.5 сая (163.6%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй байна. 2023 оны 3 дугаар сарын төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн зарлага 17265.2 сая (56.8%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын зарлага 10008.4 сая (49.8%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй байна. Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалт 308.1 сая (95.8%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй байна.

Татварын орогын гүйцэтгэл 18006.9 сая төгрөг болж төлөвлөгөөний биелэлт 139.2 хувтай байна.

ЗУРАГ 9. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ, САЯ ТӨГРӨГӨӨР, ЖИЛ ЭХНИЙ 3 САРЫН БАЙДЛААР

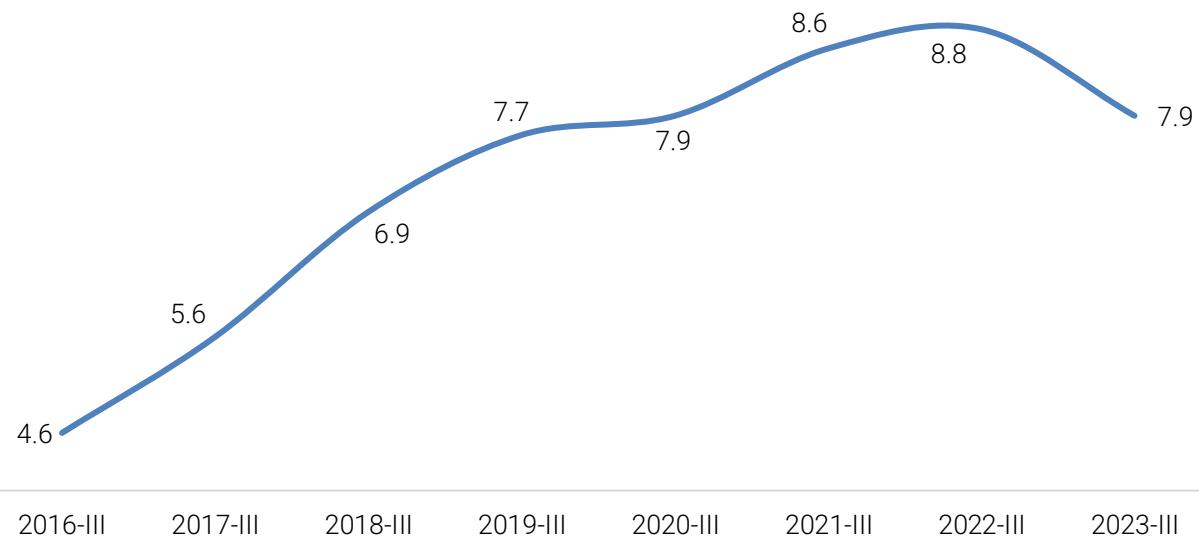

ХҮСНЭГТ 25. ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, зээлийн ангиллаар, сар бүрийн эцэст

Хугацаа, сар	Зээлийн өрийн үлдэгдэл			
		Хэвийн зээл	Анхаарал хандуулах зээл	Чанаргүй зээл
сая төгрөг				
2022	I	339 892.0	325 319.4	5 606.4
	II	337 901.7	322 291.4	6 744.9
	III	346 181.3	330 861.6	6 507.2
	IV	350 605.6	335 767.8	6 324.5
	V	368 622.2	353 540.9	6 457.6
	VI	372 418.3	357 267.2	7 009.4
	VII	366 035.8	349 464.8	8 277.2
	VIII	361 666.9	344 371.5	8 983.9
	IX	359 463.6	341 934.8	9 126.4
	X	353 285.8	336 822.9	8 078.6
	XI	346 226.8	329 874.0	8 174.0
	XII	346 178.9	330 918.6	7 374.3
2023	I	351 926.5	335 839.7	8 197.2
	II	357 406.1	340 124.4	9 416.1
	III	368 929.0	351 632.2	9 404.5
хувь				
<u>2023 III</u>		106.6	106.3	144.5
<u>2022 III</u>				89.6
<u>2023 III</u>		103.2	103.4	99.9
<u>2023 II</u>				100.3

Эх үүсвэр: Дархан-Уул аймаг дахь Монгол банк

ЗУРАГ 10. ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, ТЭРБУМ ТӨГРӨГӨӨР, ЖИЛ БҮРИЙН 3 САРЫН ЭЦЭСТ

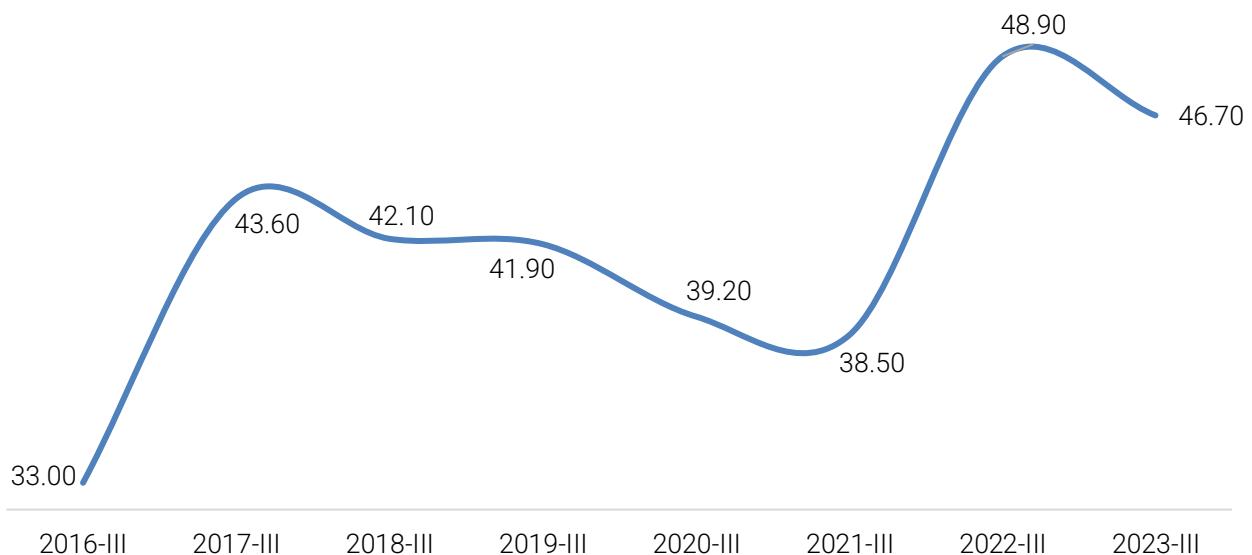
Бүлэг 5. Төсөв, санхүү, банк

ХҮСНЭГТ 26. ВАЛЮТЫН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ХАНШ, сарын дундаж, зarah төгрөг

Хугацаа, сараар		АНУ-ЫН доллар <i>USD</i>	Евро <i>EUR</i>	ОХУ-ЫН рубль <i>RUB</i>	БНХАУ- ЫН юань <i>CNY</i>	Японы иен <i>JPY</i>	БНСУ- ЫН вон <i>KRW</i>	Английн фунт <i>GBP</i>
		төгрөг						
2022	I	2 860.00	3 305.00	39.30	450.50	24.98	2.43	3 925.00
	II	2 901.00	3 217.00	37.70	459.70	25.03	2.39	3 837.00
	III	3 042.00	3 552.00	48.90	506.30	25.95	2.66	4 185.00
	IV	3 128.00	3 335.00	78.30	464.90	24.29	2.50	3 878.00
	V	3 138.00	3 314.00	73.90	466.60	23.34	2.49	3 879.00
	VI	3 170.00	3 250.00	63.10	474.60	23.20	2.49	3 813.00
	VII	3 198.00	3 315.00	58.90	477.70	23.92	2.51	3 908.00
	VIII	3 250.00	3 387.00	61.60	480.60	23.38	2.45	3 885.00
	IX	3 391.00	3 364.00	58.10	480.20	23.38	2.45	3 905.00
	X	3 425.00	3 616.00	60.40	488.70	25.33	2.71	4 124.00
	XI	3 447.00	3 741.00	61.70	502.70	26.27	2.75	4 323.00
	XII	3 479.00	3 845.00	54.20	520.60	27.60	2.92	4 334.00
2023	I	3 525.00	3 895.00	51.10	525.50	27.87	2.91	4 379.00
	II	3 540.00	3 826.00	52.30	517.10	26.64	2.77	4 324.00
	III	3 516.00	3 929.00	46.70	516.00	27.16	2.76	4 466.00
	хувь							
<u>2023 III</u>		115.6	110.6	95.5	101.9	104.7	103.8	106.7
<u>2022 III</u>								
<u>2023 III</u>		99.3	102.7	89.3	99.8	102.0	99.6	103.3
<u>2023 II</u>								

Эх үүсвэр: Хaan банк

ЗУРАГ 11. РУБЛИЙН ХАНШ, төгрөгөөр, зarah, жил бурийн 3 сарын эцэст

ХҮСНЭГТ 27. АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

Үзүүлэлтүүд	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь сая төгрөг
1. Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	19 578.6	15 796.2	80.7
Орон нутгийн төсвийн орлого	11 790.7	13 200.5	112.0
Аймгийн төсвийн орлого	4 463.2	1 215.0	27.2
Сумдын төсвийн орлого	7 327.5	11 985.5	163.6
Сумдаас авах орлогын шилжүүлэг	722.6	722.6	100.0
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох шилжүүлэг	1 505.5	1 505.5	100.0
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	476.5	367.7	77.2
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн орлого/	400.0	-	-
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн хөгжлийн сан/	3 823.0	-	-
Сум хөгжүүлэх сангийн орлого	860.2	-	-
2. Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	30 406.6	17 265.2	56.8
Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	30 406.6	17 265.2	56.8
Сумдын орон нутгийн байгууллагуудын зарлага	20 102.3	10 008.4	49.8
Сумдын орон нутгийн хөгжлийн сан	927.6	927.6	100.0
Аймгийн шууд харьцдаг байгууллагуудын зарлага	9 376.8	6 329.3	67.5
Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	-	-	-
Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан	2 264.6	92.0	4.1
Халамжийн сан	18.6	9.7	51.9
Шууд харьцдаг төсвийн байгууллагуудын зарлага	6 772.1	5 919.5	87.4
Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө	321.5	308.1	95.8
3. Аймгаас олгосон санхүүгийн дэмжлэг, орлогын шилжүүлэг	99 997.7	73 406.2	100.0
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	722.6	722.6	100.0
Сумдад олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	-	-	-
Хот тохижуулахын урсгал зардалд	-	-	-
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардалд	-	-	-
Хөрөнгө оруулалтын зардалд	-	-	-
Аймагт олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	99 275.1	72 683.6	-
Хөрөнгө оруулалтын зардалд	-	-	-
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний хяналтын зардалд	99 275.1	72 683.6	73.2
Усан хангамжийн татаас	-	-	-
4. Тусгай сангуудын зарлага	1 240.4	326.8	26.3
Сумдын сум хөгжүүлэх сан	1 240.4	326.8	26.3

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

Бүлэг 5. Төсөв, санхүү, банк

ХҮСНЭГТ 28. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН МЭДЭЭ, сумаар

Сум	Орлого /сая.төг/			Орон нутгийн байгууллагын зарлага /сая.төг/		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
ДҮН	11 790.7	13 200.5	112.0	29 855.9	15 917.5	53.3
Аймгийн төсөв	4 463.2	1 215.0	27.2	9 753.6	5 909.1	60.6
Сумдын дүн	7 327.5	11 985.5	163.6	20 102.3	10 008.4	49.8
Алтанбулаг	213.8	234.3	109.6	573.6	242.6	42.3
Баруунбүрэн	182.5	228.2	125.0	1 091.1	294.3	27.0
Баянгол	258.1	487.6	188.9	589.4	308.5	52.3
Ерөө	1 174.9	3 250.6	276.7	2 389.0	898.4	37.6
Жавхлант	136.0	259.5	190.9	542.6	236.3	43.5
Зүүнбүрэн	94.5	270.2	285.8	605.1	266.8	44.1
Мандал	1 773.4	1 909.5	107.7	3 383.6	1 944.6	57.5
Орхон	105.3	241.6	229.5	693.9	353.4	50.9
Орхонтуул	137.2	414.0	301.8	816.6	315.5	38.6
Сайхан	887.4	463.8	52.3	1 872.7	1 163.2	62.1
Сант	173.8	221.0	127.2	631.3	370.6	58.7
Сүхбаатар	1 228.7	1 969.0	160.2	2 807.1	1 704.9	60.7
Түшиг	116.3	257.4	221.4	636.2	232.1	36.5
Хүдэр	232.2	796.1	342.8	961.4	444.9	46.3
Хушаат	131.3	219.1	166.8	462.2	318.5	68.9
Цагааннуур	317.0	343.0	108.2	1 205.3	484.2	40.2
Шаамар	165.1	420.6	254.7	841.2	429.6	51.1

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

ХҮСНЭГТ 29. СУМДАД ҮЗҮҮЛСЭН САНХҮҮГИЙН ДЭМЖЛЭГ, ӨГЛӨГ, АВЛАГА, сая төг, сумаар

Сум	Санхүүгийн дэмжлэг /сая.төг/			Авлага	Өглөг
	Олгох	Олгосон	Хувь	сая төгрөг	
ДҮН	722.6	722.6	100.0	627.7	635.6
Алтанбулаг	50.1	50.1	100.0	8.4	8.4
Баруунбүрэн	53.3	53.3	100.0	1.4	1.9
Баянгол	27.5	27.5	100.0	-	-
Ерөө	-	-	-	27.5	27.5
Жавхлант	68.5	68.5	100.0	87.0	87.5
Зүүнбүрэн	56.3	56.3	100.0	3.1	6.4
Мандал	-	-	-	-	-
Орхон	69.0	69.0	100.0	-	-
Орхонтуул	89.8	89.8	100.0	-	-
Сайхан	-	-	-	479.5	480.2
Сант	56.8	56.8	100.0	1.4	1.7
Сүхбаатар	-	-	-	19.6	22.1
Түшиг	47.9	47.9	100.0	-	-
Хүдэр	-	-	-	-	-
Хушаат	54.1	54.1	100.0	-	-
Цагааннуур	46.8	46.8	100.0	-	-
Шаамар	102.5	102.5	100.0	-	-

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

ХҮСНЭГТ 30. ТАТВАРЫН ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ, сумаар

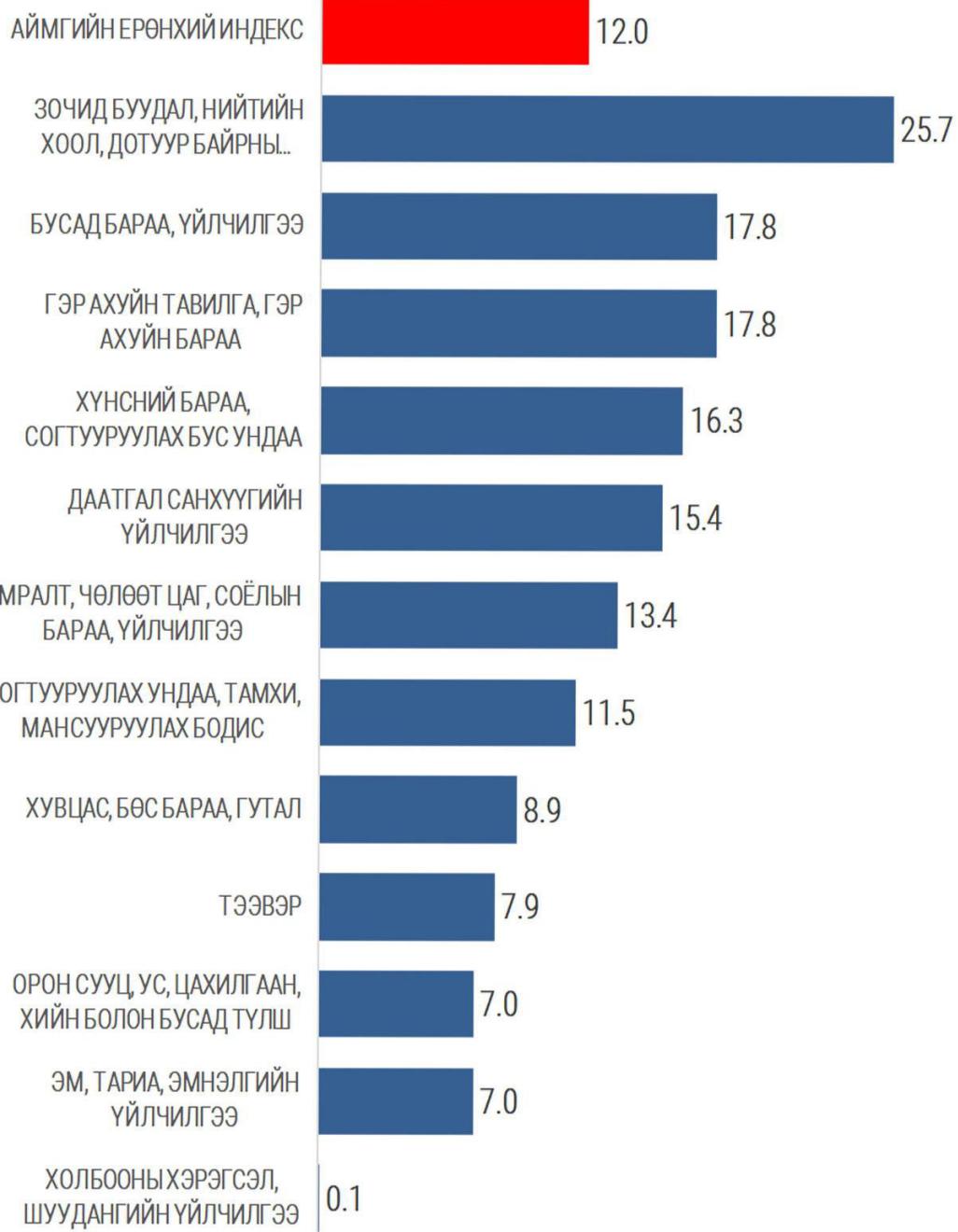
Сум	Аймаг орон нутгийн орлого /сая төгрөг/			Төвлөрсөн төсвийн орлого /сая төгрөг/			Нийт дүн /сая төгрөг/		
	Төл	Гүйц	Хувь	Төл	Гүйц	Хувь	Төл	Гүйц	Хувь
ДҮН	1 439.1	3 211.2	223.1	11 497.6	14 795.7	128.7	12 936.7	18 006.9	139.2
Алтанбулаг	140.8	144.1	102.4	215.7	132.5	61.4	356.5	276.6	77.6
Баруунбүрэн	21.5	120.2	559.3	186.6	162.9	87.3	208.1	283.1	136.0
Баянгол	26.0	190.6	733.2	3 245.1	4 191.7	129.2	3 271.1	4 382.3	134.0
Ерөө	53.9	158.8	294.6	2 110.9	3 310.3	156.8	2 164.8	3 469.0	160.3
Жавхлант	15.5	32.8	211.2	102.2	51.5	50.4	117.8	84.3	71.6
Зүүнбүрэн	59.7	164.3	275.2	93.4	164.9	176.5	153.1	329.1	215.0
Мандал	240.6	406.2	168.8	1 898.7	2 210.9	116.4	2 139.3	2 617.1	122.3
Орхон	3.8	8.0	211.7	100.9	79.3	78.6	104.7	87.3	83.4
Орхонтуул	28.4	109.9	386.9	145.9	215.1	147.5	174.3	325.0	186.5
Сайхан	154.0	261.8	170.0	910.5	521.3	57.3	1 064.6	783.1	73.6
Сант	2.2	0.4	20.7	182.2	41.0	22.5	184.4	41.5	22.5
Сүхбаатар	394.8	653.1	165.4	1 316.8	2 179.4	165.5	1 711.5	2 832.5	165.5
Түшиг	22.9	94.7	413.0	118.6	161.6	136.2	141.6	256.2	181.0
Хүдэр	84.5	221.9	262.4	148.2	144.8	97.7	232.8	366.7	157.5
Хушаат	40.4	79.2	196.3	227.0	643.6	283.5	267.4	722.9	270.4
Цагааннуур	142.8	551.9	386.4	359.2	429.8	119.6	502.0	981.7	195.5
Шаамар	7.3	12.5	172.0	135.7	118.5	87.4	143.0	131.1	91.7
Бусад		0.7	0.0		36.6	0.0		37.3	0.0

ҮНЭ

2023 оны 3 дугаар сарын эцэст

ҮНЭСҮҮЛЭЛТ / ӨНӨГӨРҮҮЛЭЛТ / ТӨЛӨВЛӨҮЛЭЛТ

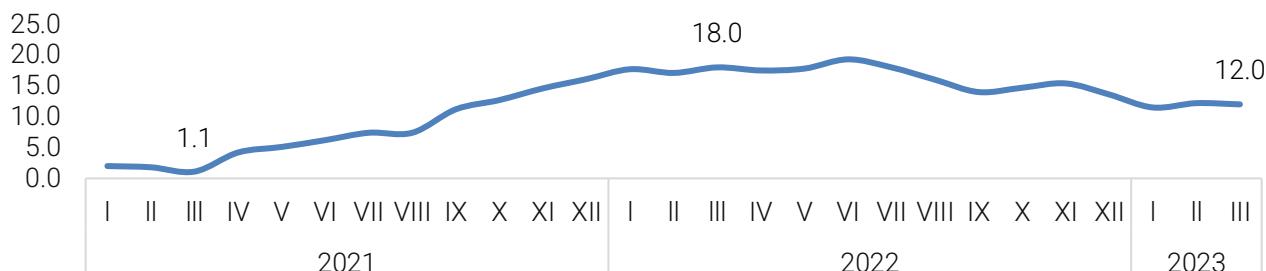

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 0.8 хувиар өслөө

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2023 оны 3 дугаар сард өмнөх сараас 0.8 хувиар, өмнөх оны мөн үеэс 12.0 хувиар тус тус өссөн байна.

ЗУРАГ 12. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮННИЙ ИНДЕКС (өмнөх оны мөн үеэс) сараар, хувиар

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх оны мөн үеэс 12.0 хувиар өсөхөд зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 28.7 хувь, бусад бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ 17.8 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 17.8 хувь, хүнсний бараа согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 16.3 хувь, даатгал санхүүгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 15.4 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ 13.4 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодисын бүлгийн үнэ 11.5 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 8.9 хувь, тээврийн бүлгийн үнэ 7.9 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 7.0 хувь, эм, тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 7.0 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.1 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 0.8 хувиар өсөхөд бусад бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ 2.1 хувь, хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 1.2 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 0.7 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 0.6 хувь, эм, тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.2 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 31. АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮННИЙ ИНДЕКС, хувиар, 2023 оны 3 дугаар сард

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	2023.III 2022.III	2023.III 2022.XII	2023.III 2022.II
Ерөнхий индекс	112.0	103.9	100.8
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	116.3	108.2	101.2
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	111.5	103.8	100.0
Хувцас, бөс бараа, гутал	108.9	101.0	100.7
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	107.0	100.1	100.0
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	117.8	104.0	100.6
Эм, тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	107.0	100.4	100.2
Тээвэр	107.9	100.0	100.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.1	100.0	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	113.4	100.2	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	125.7	102.6	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	115.4	115.4	100.0

Бүлэг 6. Үнэ

Инфляцийн түвшин буюу хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2022 оны 3 дугаар сард 18.0 хувь гарсан бол 2023 оны 3 дугаар сард 12.0 хувь болж, өмнөх оны мөн үеэс 6.0 хувиар буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 32. ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ (3-р сарын 21-ны байдлаар)

Өргөн хэрэглээний барааны нэр төрөл	2022 - III	2023 – III	<u>2023 - III</u> <u>2022 - III</u>
	төгрөг	хувь	
1.ХҮНСНИЙ БАРАА			
1 Талх, гурил, будаа	1 550	2 500	161.3
Гурил /савласан, кг/	1 400	2 000	142.9
Талх /орон нутгийн, ш/	3 500	5 500	157.1
Нарийн боов /кг/	3 100	3 700	119.4
Будаа /кг/	3 200	3 500	109.4
Элсэн чихэр /кг/			!
2 MAX МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН	9 500	10 000	105.3
Хонины max /кг/	12 500	12 500	100.0
Үхрийн max /кг/	8 500	9 500	111.8
Адууны max /кг/	8 500	9 000	105.9
Ямааны max /кг/	4 000	8 000	200.0
Дотор маx, цувдай /цусгүй/	14 500	18 500	127.6
Хиам /чанасан, кг/			
3 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, Өндөг			
Сүү /задгай, л/	2 300	2 500	108.7
Сүү / савласан, л/	3 800	4 800	126.3
Тараг /задгай, л/	2 800	3 000	107.1
Хорхой аарул /задгай, чихэртэй, кг/	23 000	25 000	108.7
Айраг /л/			
Хуурай сүү /кг, Орос, 25% тослогтой/	5 900	8 500	144.1
Өндөг /ш/	400	500	125.0
4 Бүх төрлийн өөх тос			
Ургамлын тос /л/	6 100	11 500	188.5
Өөхөн тос /кг/	2 500	3 000	120.0
Шар тос /кг/	25 000	25 000	100.0
Масло /задгай, кг/	6 100	11 000	180.3
5 ХҮНСНИЙ НОГОО			
Төмс /кг/	1 400	1 500	107.1
Лууван /кг/	2 500	2 000	80.0
Манжин /кг/	2 500	2 500	100.0
Байцаа /кг/	3 000	2 500	83.3
Сонгино /кг/	2 500	3 500	140.0
Өргөст хэмх /шилтэй, дарсан/	6 000	7 500	125.0
Алаг салат /шилтэй, Urbanek, 630гр/	4 300	6 200	144.2
2. ШАТАХУУН			
Бензин А - 80	2450	2 480	100.0
Бензин А - 92	2500	2 500	124.7
Дизелийн тулш	3135	3 910	161.3

ХҮСНЭГТ 33. БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2020 XII	2021 XII	2022 XII	2023 III	2023 III 2022 XII
		төгрөг				хувь
Цемент	50 кг	14 000	13 000	-	-	-
Замаск	25 кг	6 000	15 000	15 000	15 000	100
Будаг /солонго /	Литр	3 500	5 500	6 000	6 000	100
Багс /том /	Ширхэг	2 500	3 000	3 000	3 000	100
Багс /жижиг /	Ширхэг	500	1 200	2 000	2 000	100
Обой /хулдаас/	Боодол	15 000	19 000	19 000	19 000	100
Обой /цаасан/	Боодол	6 500	9 000	9 000	9 000	100
Шалны хулдаас / зузаан /	Метр	21 000	30 000	30 000	30 000	100
Цахилгааны утас /орос /	Метр	2 500	3 500	3 500	3 500	100
Хаалга /төмөр /	Ширхэг	350 000	750 000	850 000	625 000	73.5
Хаалга /модон /	Ширхэг	150 000	290 000	-	230 000	-
Паркетан шал	м2	-	30 000	26 000	26 500	101.9
Гадна фасад	Ширхэг	-	49 000	53 000	44 000	83.0
Хадаас 70тай	Кг	3500	5 500	6 000	6 000	100.0

Эх үүсвэр: Стандарт барилгын материалын дэлгүүр

ХҮСНЭГТ 34. МАЛЫН ҮНЭ

Үзүүлэлт	Нас, хүйс	Хэмжих нэгж	2022-III	2023-III
Малын үнэ				
1. Адуу				
Нас гүйцсэн	Эр	Толгой	1 400.0	1 500.0
	Эм	Толгой	1 400.0	1 500.0
Өсвөр насын	Эр	Толгой	900.0	
	Эм	Толгой	900.0	
2. Үхэр				
Нас гүйцсэн	Эр	Толгой	1 800.0	1 800.0
	Эм	Толгой	1 600.0	1 800.0
Өсвөр насын	Эр	Толгой	1 500.0	1 600.0
	Эм	Толгой	1 500.0	1 600.0
3. Хонь				
Нас гүйцсэн	Эр	Толгой	250.0	250.0
	Эм	Толгой	200.0	220.0
Төлөг	Эр	Толгой	150.0	130.0
	Эм	Толгой	150.0	130.0
4. Ямаа				
Нас гүйцсэн	Эр	Толгой	170.0	180.0
	Эм	Толгой	170.0	180.0
Борлон	Эр	Толгой	130.0	110.0
	Эм	Толгой	130.0	110.0

Бүлэг 6. Үнэ

ХҮСНЭГТ 35. ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ /төгрөг

Үзүүлэлт	X/н	2022-III	2023-III
Max			
Тахианы	Кг	12 000	10 500
Гахайны	Кг	12 500	11 000
Хөөвөр, хялгас			
Адууны дэл	Кг	5 000	3 000
Адууны сүүл	Кг	5 000	5 000
Арьс шир			
Адууны шир	Ш	3 000	5 000
Үхрийн шир			
80-2.3 метрийн хэмжээтэй шир	Ш	3 000	5 000
3 метрээс дээш хэмжээтэй шир	Ш	3 000	5 000
Ямааны ноолууртай арьс	Ш		
Хөдөө аж ахуйн бусад бүтээгдэхүүн		380	500
Зөгийн бал /дотоодын/	Кг	30 000	25 000
Газар тариалангийн бүтээгдэхүүн /дотоодын/			
Хүнсний ногоо			
Сонгино	Кг	2 800	3 500
Сармис	Кг	35 000	30 000

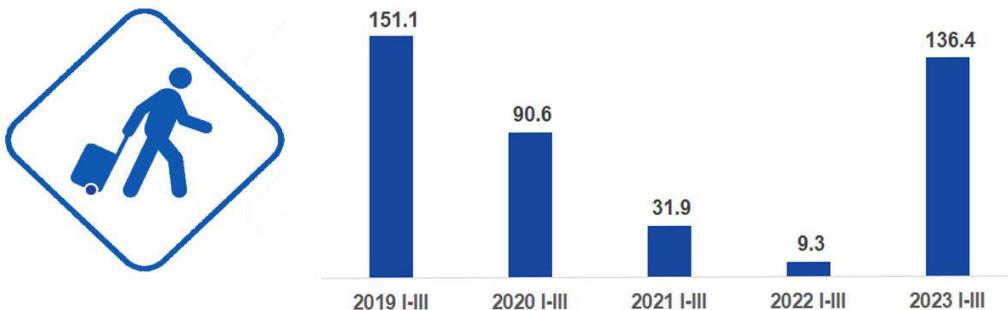
Тайлбар: Үнийг Сүхбаатар хотын ханшаар авсан болно

ГААЛЬ, ГАДААД ХУДАЛДАА 2023 оны эхний 3 сард

ГААЛЬ · ГАДААД · ХУДАЛДАА · ОХИЙН НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧ МЯН.ХҮН

Хилийн боомтоор нэвтэрсэн зорчигч мян.хүн

Хилийн боомтоор нэвтэрсэн тээврийн хэрэгсэл

Гадаад худалдаа мян.\$

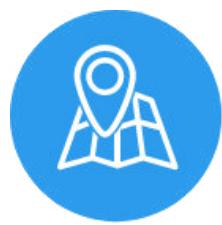
2022 III

Нийт эргэлт	125 074.1
Импорт	124 796.3
Экспорт	277.8

2023 III

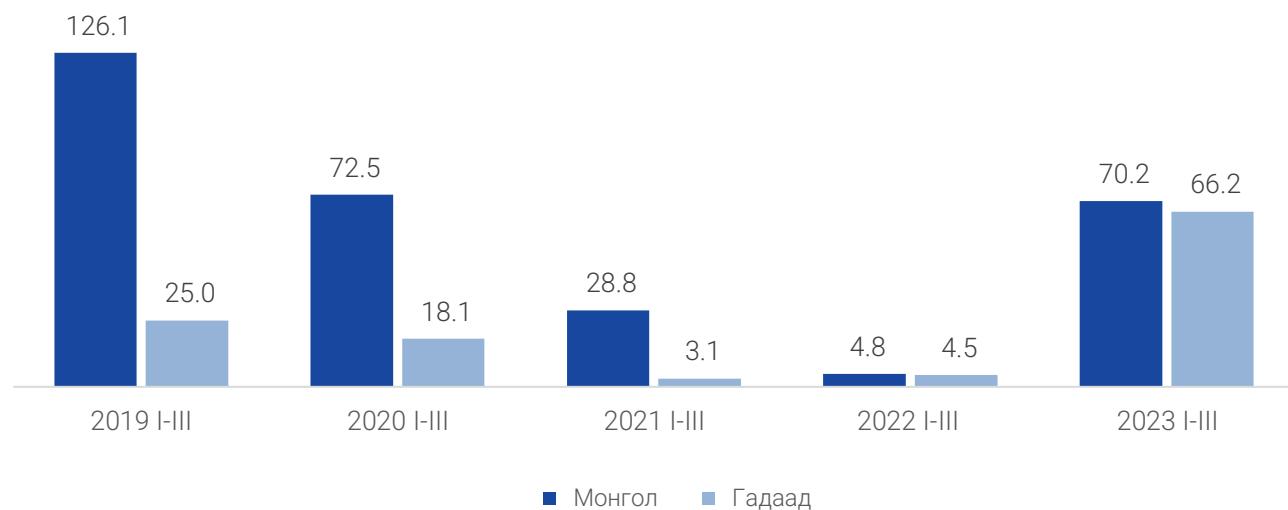
Нийт эргэлт	161 527.2
Импорт	150 915.7
Экспорт	10 611.5

ХИЛИЙН БООМТООР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧИЙН ТОО ӨМНӨХ ОНЫ МӨН ҮЕЭС 13.7 дахин өслөө

Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг болон Сүхбаатар боомтоор давхардсан тоогоор 136.4 зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 127.1 (13.7 дахин) мянган хүнээр өссөн байна. Нийт зорчигчдын 70.8 (51.5%) нь Монгол иргэд, 66.2 (48.5%) нь гадаад иргэд байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хилээр нэвтэрсэн Монгол иргэдийн тоо 65.3 (14.6 дахин) мянган хүнээр, гадаад иргэдийн тоо 61.7 (14.8 дахин) мянган хүнээр тус тус өссөн үзүүлэлтэй байна.

ЗУРАГ 13. ХИЛИЙН БООМТООР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧИД, мян.хүнээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

ХҮСНЭГТ 36. ХИЛИЙН БООМТООР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧ, ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ

Үзүүлэлт	Орсон		Гарсан		Бүгд		2023 I-III
	2022 I-III	2023 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2022 I-III
Суудлын вагон		144		150		294	
Ачааны вагон	22 373	24 440	22 145	24 618	44 518	49 058	110.2
Зүтгүүрийн вагон	595	707	594	670	1 189	1 377	115.8
Суудлын автомашин	371	16 627	260	16 793	631	33 420	52.9 ¹
Ачааны автомашин	4 013	3 581	3 888	3 414	7 901	6 995	88.5
Зорчигч монгол	2 534	34 292	2 265	35 890	4 799	70 182	14.2 ¹
гадаад	2 332	33 263	2 133	32 922	4 465	66 185	14.8 ¹
Ачаа тээш /мян.тн/	748.3	1 262.2		494.9	748.3	1 757.1	2.3 ¹

¹ Дахин их

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

Нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 29.1 хувиар өслөө

Сэлэнгэ аймагт 2023 оны эхний 3 сарын байдлаар гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 161.5 сая америк доллар, үүнээс экспорт 10.6 сая америк доллар, импорт 150.9 сая америк доллар байна. Нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 36.5 (29.1) сая америк доллараар өсч, экспорт 10.3 (37.1*) сая америк доллараар буурч, импорт 26.1 (20.9) сая америк доллараар өссөн байна.

ЗУРАГ 14. ГАДААД ХУДАЛДААНЫ БАРАА ЭРГЭЛТ, сая америк доллараар, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

ХҮСНЭГТ 37. СЭЛЭНГЭ ДЭХ ГААЛИЙН ГАЗРААР ДАМЖСАН ГАДААД ХУДАЛДАА

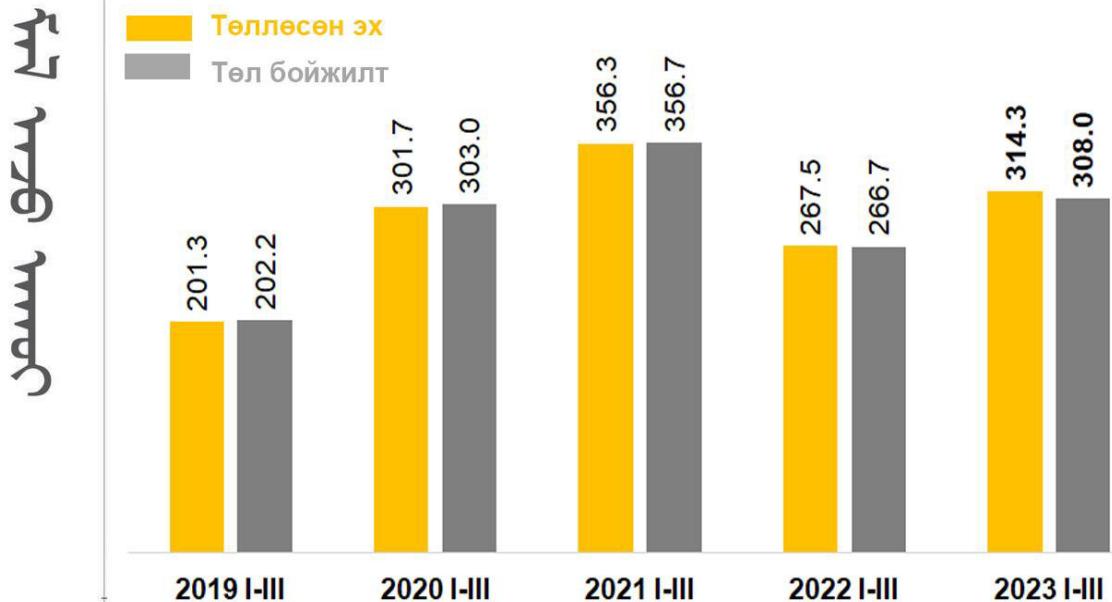
Бараа эргэлт	Импорт		Экспорт		Нийт эргэлт		Хувь 2023 I-III 2022 I-III
	2022 I-III	2023 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2022 I-III	2023 I-III	
	сая.ам.доллар						
ДҮН	124 796.3	150 915.7	277.8	10 611.5	125 074.1	161 527.2	129.2
Сүхбаатар боомт	23 472.7	33 262.8		3 987.9	23 472.7	37 250.7	158.7
Алтанбулаг боомт	96 651.1	115 452.1	277.8	5 983.5	96 928.9	121 435.6	125.3
Алтанбулаг / Чөлөөт бүс /	4 672.5	2 200.8		640.1	4 672.5	2 840.9	60.8

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

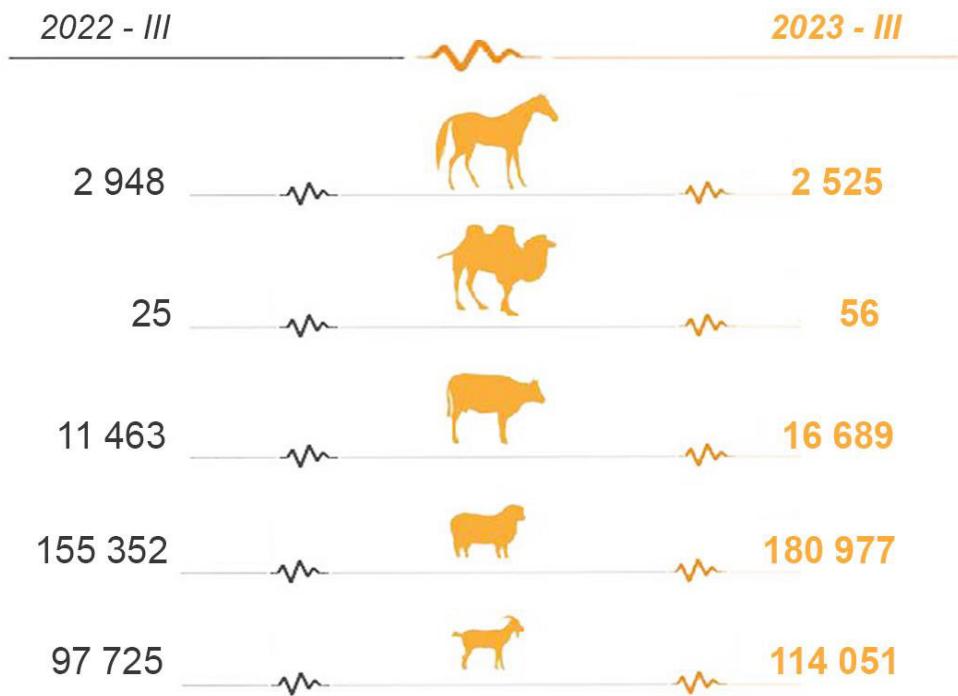

МАЛ АЖ АХУЙ
2023 оны эхний 3 сард

ТӨЛЛӨСӨН ЭХ БОЙЖСОН ТӨЛ, мянган толгой

ТӨЛЛӨСӨН ЭХ МАЛ, төрлөөр, толгой

Мал төллөлт өмнөх оны мөн үес 17.5 хувиар өслөө

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эцэст төллөх насны нийт 887.0 мянган хээлтэгч малын 314.3 мянган (35.4%) нь 2022 оны 3 дугаар сарын байдлаар төллөсөн байна. Эм хонины 42.9 хувь, эм ямааны 38.4 хувь, ингэний 5.9 хувь, үнээний 13.4 хувь, гүүний 5.9 хувь нь төллөжээ. Аймгийн хэмжээнд 2022 оны 3 дугаар сарын байдлаар 266703 төл бойжиж байна.

Том малын зүй бус хорогдол 2023 оны 3 дугаар сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 4188 толгой болж, өмнөх оны мөн үеэс 2398 (2.3¹) толгойгоор өссөн байна. Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл, ямаа 1519 толгой, хонь 1481 толгой, үхэр 805 толгой, адuu 383 толгойгоор тус тус хорогдсон байна. Нийт хорогдсон малын 36.3 хувийг ямаа, 35.4 хувийг хонь, 19.2 хувийг үхэр, 9.1 хувийг адuu тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 38. МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, малын төрлөөр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Малын төрлөөр	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	Төллөлтийн хувь
ДҮН	303 044	356 700	267 513	314 298	35.4
Ингэ	31	26	25	56	23.9
Гүү	2 804	2 910	2 948	2 525	5.9
Үнээ	13 862	21 987	11 463	16 689	13.4
Эм хонь	164 007	181 560	155 352	180 977	42.9
Эм ямаа	122 340	150 217	97 725	114 051	38.4

ХҮСНЭГТ 39. МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумаар, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Сумын нэр	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	Төллөлтийн хувь
ДҮН	303 044	356 700	267 513	314 298	35.4
Алтанбулаг	1 213	12 892	13 366	9 030	29.1
Баруунбүрэн	36 556	41 382	24 085	28 502	34.5
Баянгол	27 735	43 385	17 639	5 559	6.5
Ерөө	6 772	16 738	4 654	14 842	33.8
Жавхлант	12 640	36 975	32 177	36 183	67.8
Зүүнбүрэн	11 925	18 784	17 122	25 175	59.5
Мандал	11 850	19 388	6 021	2 963	5.1
Орхон	22 473	1 245	9 819	20 896	39.5
Орхонтуул	72 729	64 438	46 730	63 157	53.2
Сайхан	23 049	37 797	34 456	35 802	55.7
Сант	21 623	21 761	22 620	25 433	51.0
Сүхбаатар	3 807	4 970	1 844	1 710	19.0
Түшиг	16 211	10 975	1 703	1 531	5.5
Хушаат	11 780	8 174	22 695	25 804	47.2
Хүдэр	1 825	6 010	2 315	1 531	8.9
Цагааннуур	13 722	7 617	8 064	10 233	12.0
Шаамар	7 134	4 169	2 203	5 947	56.5

Бүлэг 8. Хөдөө аж ахуй

ХҮСНЭГТ 40. ХОРОГДСОН ТӨЛ, малын төрлөөр, сумаар, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Малын төрлөөр	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	<u>2023 I-III</u> 2022 I-III
	толгой				хувь
ДҮН	1 646	942	829	6 319	7.6¹
Ботго	-	-	-		-
Унага	25	22	21	104	4.9 ¹
Тугал	79	45	61	231	3.7 ¹
Хурга	697	277	318	2 981	9.3 ¹
Ишиг	845	598	429	3 003	7.0 ¹

¹Дахин их

ХҮСНЭГТ 41. ХОРОГДСОН ТӨЛ, сумаар, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Сум	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	<u>2023 I-III</u> 2022 I-III
	толгой				хувь
ДҮН	1 646	942	829	6 319	7.6¹
Алтанбулаг		12	243	14	5.8
Баруунбүрэн	674	181	89	172	193.3
Баянгол	65	58		67	-
Ерөө				15	-
Жавхлант			39	801	20.5 ¹
Зүүнбүрэн	59	111	87	1 351	15.5 ¹
Мандал	154	48	2	15	7.5 ¹
Орхон	105			150	-
Орхонтуул	524	170		2 764	-
Сайхан				428	-
Сант		2	2		-
Сүхбаатар	40		23	6	26.1
Түшиг		271		45	-
Хушаат			48	161	3.3 ¹
Хүдэр				17	-
Цагааннуур	4	48	165	218	132.1
Шаамар	21	41	131	95	72.5

¹Дахин их

ХҮСНЭГТ 42. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр, сумаар, жил бурийн эхний 3 сарын байдлаар

Малын төрлөөр	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	Бойжилттын хувь
ДҮН	301 705	356 310	266 703	308 030	98.0
Ботго	31	26	25	56	100.0
Унага	2 779	2 888	2 927	2 421	95.9
Тугал	13 783	21 945	11 403	16 458	98.6
Хурга	163 406	181 540	155 044	178 016	98.4
Ишиг	121 706	149 911	97 304	111 079	97.4

ХҮСНЭГТ 43. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумаар, жил бурийн эхний 3 сарын байдлаар

Сумын нэр	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	Бойжилттын хувь
ДҮН	301 705	356 310	266 703	308 030	98.0
Алтанбулаг	1 213	12 904	13 123	9 016	99.8
Баруунбүрэн	35 882	41 201	23 996	28 330	99.4
Баянгол	27 670	43 377	17 639	5 492	98.8
Ерөө	6 772	16 738	4 672	14 844	99.9
Жавхлант	12 640	36 975	32 138	35 382	97.8
Зүүнбүрэн	11 866	18 673	17 035	23 824	94.6
Мандал	11 989	19 380	6 019	2 948	99.5
Орхон	22 368	1 285	9 819	20 746	99.3
Орхонтуул	72 205	64 268	46 730	60 393	95.6
Сайхан	23 063	38 127	34 456	35 374	98.8
Сант	21 623	21 815	22 618	25 433	100.0
Сүхбаатар	3 767	4 982	1 821	1 738	99.7
Түшиг	16 211	10 704	1 704	1 486	97.1
Хушаат	11 780	8 174	22 647	25 643	99.4
Хүдэр	1 825	6 010	2 315	1 514	98.9
Цагааннуур	13 718	7 569	7 899	10 015	97.9
Шаамар	7 113	4 128	2 072	5 852	98.4

Бүлэг 8. Хөдөө аж ахуй

ХҮСНЭГТ 44. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, СУМААР, ЖИЛ БҮРИЙН ЭХНИЙ 3 САРЫН БАЙДЛААР

Сумын нэр	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	Оны эхний малд эзлэх хувь
ДҮН	1 610	3 291	1 790	4 188	0.22
Алтанбулаг	133	30	355	213	0.33
Баруунбүрэн	17	54	234	289	0.14
Баянгол	49	152	1	118	0.07
Ерөө	4	40	46	73	0.08
Жавхлант	6	8	33	327	0.29
Зүүнбүрэн	89	59	172	374	0.43
Мандал	185	469	37	242	0.20
Орхон	72	79	43	216	0.19
Орхонтуул	225	209		1 199	0.46
Сайхан	33	111	26	601	0.46
Сант	348	42	45	6	0.01
Сүхбаатар	43	28	100	41	0.21
Түшиг	11	1 490	76	64	0.11
Хушаат	-	137	65	77	0.07
Хүдэр	26	80	288	5	0.01
Цагааннуур	333	188	181	281	0.15
Шаамар	36	115	88	62	0.26

ХҮСНЭГТ 45. ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, СУМААР, ЖИЛ БҮРИЙН ЭХНИЙ 3 САРЫН БАЙДЛААР

Сумын нэр	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	Зүй бус хорогдолд эзлэх хувь
ДҮН	143	46	150	131	3.1
Алтанбулаг	36	9			-
Баруунбүрэн	-	-		121	41.9
Баянгол	-	-			-
Ерөө	-	-			-
Жавхлант	-	-	19		-
Зүүнбүрэн	-	-			-
Мандал	-	29	1		-
Орхон	-	-			-
Орхонтуул	24	-			-
Сайхан	8	-			-
Сант	72	3	4	2	33.3
Сүхбаатар	-	-	32		-
Түшиг	-	-	76		-
Хушаат	-	-			-
Хүдэр	-	-			-
Цагааннуур	-	-			-
Шаамар	3	5	18	8	12.9

ХҮСНЭГТ 46. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ХОРОГДСОН, сумаар, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Сумын нэр	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III
Дүн	537	689	581	988
Алтанбулаг	52	25	150	1
Баруунбүрэн	-	2	19	
Баянгол	12	9	1	54
Ерөө	4	7	11	11
Жавхлант	-	4	19	58
Зүүнбүрэн	44	29	79	187
Мандал	55	210	20	84
Орхон	63	19	33	41
Орхонтуул	1	-		360
Сайхан	11	53	16	35
Сант	112	14	15	
Сүхбаатар	1	-	32	17
Түшиг	11	95	32	3
Хушаат	-	123		21
Хүдэр	26	16	32	
Цагааннуур	128	40	97	89
Шаамар	17	43	25	27

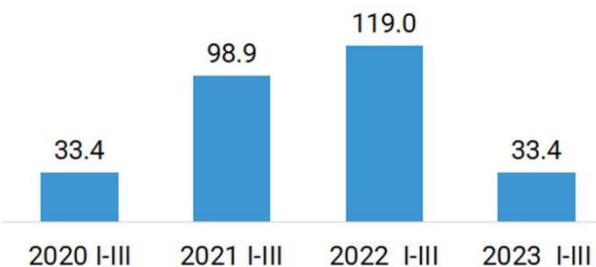

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

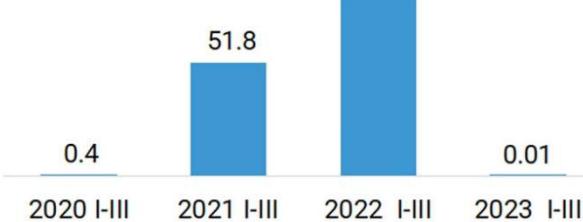
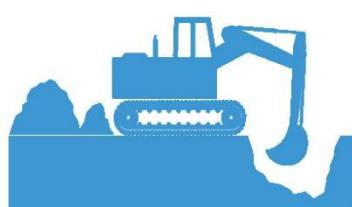
2023 оны эхний 3 сард

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

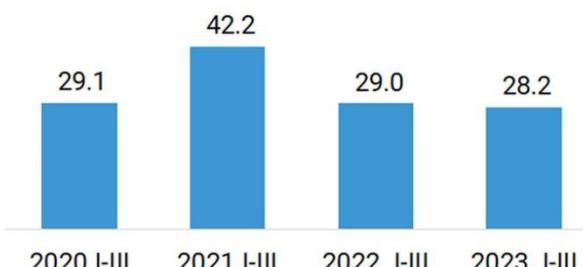
Нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, тэрбум төгрөг

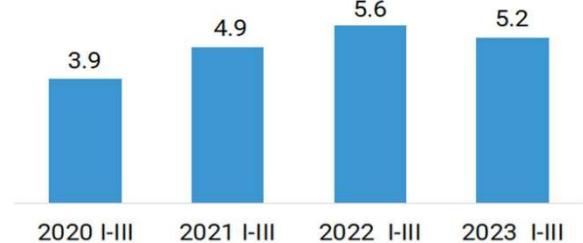
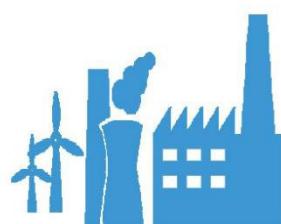
Уул уурхайн олборлолт, тэрбум төгрөг

Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж, хог хаягдал цэвэрлэх, тэрбум төгрөг

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл өмнөх оны мөн үеэс 71.9 хувиар буурлаа.

2022 оны эхний 3 сарын байдлаар аж үйлдвэрийн салбарт 33.4 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 136.9 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийгдсэн нь урьд оны мөн үеэс үйлдвэрлэлт 85.6 (71.9%) тэрбум төгрөгөөр буурч, борлуулалт 25.6 (23.0%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 0.01 (0.1%) тэрбум төгрөг нь уул уурхайн үйлдвэрлэлийн салбарт, 28.2 (84.3%) тэрбум төгрөг нь боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарт, 4.0 (12.0%) тэрбум төгрөг нь цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын үйлдвэрлэлийн салбарт, 1.2 (3.6%) тэрбум төгрөг нь ус хангамж; сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлцуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйлдвэрлэлийн салбарт бүтээгдсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс уул уурхай олборлох аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт 84.3 (99.9%) тэрбум төгрөгөөр, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт 0.8 (2.9%) тэрбум төгрөгөөр, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын үйлдвэрлэлт 0.6 (14%) тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан бол ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлцуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйлдвэрлэл 0.2 (19.2%) тэрбум төгрөгөөр өсчээ.

ЗУРАГ 15. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, БОРЛУУЛАЛТ, салбараар, сараар, тэрбум төгрөг

Бүлэг 9. Аж үйлдвэр

ХҮСНЭГТ 47. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбараар

Аж үйлдвэрийн салбар	2022 III	2022 I-III	2023 III	2023 I-III	<u>2023 I-III</u> 2022 I-III
	сая төгрөг				хувь
Нийт үйлдвэрлэл	65 295.5	119 016.0	9 032.3	33 385.8	28.1
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	50 356.0	84 353.3	-	14.9	0.0
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	-	-	-	-	-!
Металлын хүдэр олборлолт	50 356.0	84 353.3	-	-	-
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	-	-	-	14.9	-!
Боловсруулах аж үйлдвэр	13 057.8	28 999.4	7 362.1	28 161.4	97.1
Max боловсруулах, консервлох	66.4	66.4	22.7	68.0	102.3
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	189.5	377.9	71.4	229.0	60.6
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	315.5	527.4	230.2	645.7	122.4
Ундаа үйлдвэрлэл	2 156.7	13 865.7	4 268.1	18 762.2	135.3
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	1.4	7.4	5.9	19.5	2.6 ¹
Хувцас үйлдвэрлэл	2.0	6.8	1.8	5.7	83.3
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	-	-	-	13.0	-
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл; сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	981.4	2 267.6	581.9	1 214.5	53.6
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	2.6	5.5	1.6	3.7	67.7
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	9 334.8	11 850.2	2 173.7	7 179.1	60.6
Тавилга үйлдвэрлэл	7.6	24.5	4.8	20.9	85.5
Боловсруулах бусад үйлдвэрлэл	-	-	-	-	-!
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын үйлдвэрлэл	1 532.8	4 641.7	1 297.0	3 991.9	86.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 532.8	4 641.7	1 297.0	3 991.9	86.0
Ус хангамж; сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлзуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа	348.8	1 021.6	373.3	1 217.7	119.2
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	284.0	838.9	351.8	1 144.0	136.4
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлзуулах; дахин ашиглах	64.8	182.7	21.5	73.7	40.3

¹ дахин их

ХҮСНЭГТ 48. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОРЛУУЛАЛТ, салбараар

Аж үйлдвэрийн салбар	2022 III	2022 I-III	2023 III	2023 I-III	<u>2023 I-III</u> 2022 I-III
	сая төгрөг				хувь
Нийт борлуулалт	53 716.8	111 310.2	21 891.6	136 884.7	123.0
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	36 875.7	73 892.9	6 211.9	86 959.9	117.7
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	0.0	141.5	1 096.4	4 227.4	29 ¹
Металлын хүдэр олборлолт	36 875.7	73 751.4	5 115.5	82 717.6	112.2
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	-	-	-	14.9	-
Боловсруулах аж үйлдвэр	14 956.9	31 746.3	14 008.8	44 713.1	140.8
Мах боловсруулах, консервлох	36.4	36.4	26.1	77.7	213.3
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	186.9	365.5	80.2	265.2	72.5
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	394.2	639.7	314.6	877.6	137.2
Ундаа үйлдвэрлэл	2 372.3	13 900.1	9 426.0	34 783.3	2.5 ¹
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	1.6	9.0	8.5	26.0	2.8 ¹
Хувцас үйлдвэрлэл	2.0	7.0	2.0	6.2	87.7
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	-	-	-0	15.0	-
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл; сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	926.2	2 084.6	662.9	1 253.3	60.1
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	3.2	6.9	2.0	4.7	67.7
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	11 024.9	14 666.1	3 480.4	7 378.0	50.3
Тавилга үйлдвэрлэл	9.2	31.0	6.0	26.4	85.2
Боловсруулах бусад үйлдвэрлэл	-	-	-	-	-
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын үйлдвэрлэл	1 534.8	4 647.7	1 297.0	3 991.9	85.9
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 534.8	4 647.7	1 297.0	3 991.9	85.9
Ус хангамж; сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлцуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа	349.3	1 023.3	374.0	1 219.8	119.2
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	284.6	840.6	352.5	1 146.1	136.3
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлцуулах; дахин ашиглах	64.8	182.7	21.5	73.7	40.3

¹Дахин их

Бүлэг 9. Аж үйлдвэр

ХҮСНЭГТ 49. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	2022 III	2022 I-III	2023 III	2023 I-III	2023 I-III
						2022 I-III
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр						
Төмрийн худэр	мян.тн	427.0	690.6	-	-	-
Цэвэршүүлээгүй алт	кг	-	-	-	0.1	-
Боловсруулах аж үйлдвэр						
Үхрийн шинэ, сэврээсэн мах	тн	-	-	1.0	2.0	-
Үхрийн шинэ, хөлдөөсөн дайвар бүтээгдэхүүн	тн	1.0	1.0	0.1	0.6	58.7
Хагас боловсруулж хөлдөөсөн мах (бөөрөнхий мах, котлет)	кг	1 544.1	1 544.1	391.6	573.4	37.1
Наранцэцгийн цэвэршүүлсэн тос	мян.л	66.8	82.9	25.7	71.1	85.8
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	70.5	196.9	28.1	79.2	40.2
Тараг, йогурт	мян.л	0.2	0.4	1.0	3.1	7.7 ¹
Үнээний сүүний бяслаг	тн	4.0	4.0	0.4	2.1	52.5
Ааруул	тн	0.1	0.2	0.6	2.4	12 ¹
Нарийн боов	тн	5.7	17.1	4.0	14.0	81.8
Бялuuу	тн	1.2	3.6	3.5	10.0	2.7 ¹
Талх	тн	18.0	54.3	5.7	19.4	35.8
Хэрчсэн гурил	тн	3.1	9.3	1.2	3.5	37.6
Жин нь 3 кг-аас ихгүй байхаар савласан ногоон цай	кг	153.0	246.6	387.2	1,161.6	4.7 ¹
Цэвэр спирт	мян.л	74.4	774.4	255.6	855.4	110.5
Цагаан архи	мян.л	275.1	1 166.3	569.7	1 417.9	121.6
Цэвэр ус	мян.л	7.0	21.0	6.0	17.5	83.3
Сүлжмэл урт, богино оймс, оймсны төрлийн эдлэл	мян.хос	0.4	2.2	2.5	7.5	3.4 ¹
Эрэгтэй монгол дээл, тэрлэг	ш	-	10.0	-	-	-
Эмэгтэй монгол дээл, тэрлэг	ш	7.0	65.0	5.0	22.0	33.8
Эмэгтэй хүний цамц	ш	-	12.0	-	10.0	83.3
Биеийн тамир, гулгалт, усны оёмол хувцас	ш	37.0	37.0	30.0	95.0	2.5 ¹
Үслэг арьсан гутал	ш	-	-	-	20.0	-
Зүсмэл материал	мз	1 037.8	2 308.5	510.2	1 365.7	59.2
Төмөр замын дэр мод (идээлсэн)	мян.мз	1.2	3.4	0.7	1.8	54.3
Модон байшигийн хийц	ш	5 441.0	11 966.0	3 063.0	5 295.0	44.3
Модон авдар, хайрцаг, тавиур	ш	-	-	-	40.0	-
Хүснэгт маягт	мян.х.д.х	32.0	69.2	20.2	46.9	67.8
Түүхий ба шатаасан шохой, усжсан лагшин	тн	6 315.5	15 428.2	3 575.3	10 487.3	68.0
Клинкерт хэлбэртэйгээс бусад төрлийн портланд цемент, хөнгөн цагаант ба шаарган цемент, усжсан цемент	мян.тн	48.6	52.4	-	4.5	8.6
Бетонон дэр	ш	-	-	6,256.0	24,552.0	-

¹Дахин их

БУСАД
2023 оны 3 сард

2023 ОНЫ 3 ДУГААР САРЫН ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

ТАНЫ АНХААРАЛД

Цаг агаарын сарын урьдчилсан мэдээнд тухайн сард агаарын дундаж температур болон орох хур тунадасны хэмжээ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад ямар байхыг баруун (Баян-Өлгий, Ховд, Увс, Завхан, Говь-Алтай, Баянхонгор), төв (Архангай, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Булган, Сэлэнгэ, Төв, Орхон, Дархан-Уул), зүүн (Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар),.govийн (Дундговь, Өмнөговь, Дорноговь, Говь-Сүмбэр) нутгийн гэсэн 4 бүс нутаг тус бүрээр ялган зааж өгдөг. Түүнчлэн хэдий үед нутгийн аль хэсэгт дулаарах, хүйтрэх, бороо, цас орох, салхи шуурга болохыг тусгана. Цаг агаарын үзэгдэл нутгийн 30 хувиас хэтрэхгүйгээр зурvas газраар ажиглагдах тохиолдолд “зарим газраар”, 30-70 хувьд “ихэнх нутгаар”, 70 хувиас дээш нутгийг хамрах тохиолдолд “бүх нутгаар” гэсэн нэр томъёо хэрэглэдэг. Дулааны улиралд агаарт болон хөрсний гадарга дээр температур 00-аас бага болж хүйтрэхийг “цочир хүйтрэл” гэнэ.

УУР АМЬСГАЛЫН ТОЙМ

Сарын агаарын температурын олон жилийн дундаж нь **-16...-22°C** хүйтэн байдаг. 1980, 1981, 1983, 1985, 1986, 1988, 1996, 2000, 2008, 2010, 2012, 2014, 2019 онуудад зарим сумдын нутгаар, 2005 онд нийт нутгаар ОЖД-аас 6–10°C-аар тус тус хүйтэн болж, шөнийн үнэмлэхүй бага температур 38–44°C хүрч хүйтэрсэн байна. Харин 1979, 1993, 1999, 2004, 2015, 2017, 2020, 2021 онуудад зарим сумдын нутгаар ОЖД-аас 1–6°C-аар дулаарсан бол 1998, 2007 онуудад ихэнх нутгаар ОЖД-аас 6–10°C-аар дулаарсан байна. Цас ОЖД-аар нутгийн зүүн хэсгээр **2-4** мм, бусад сумдын нутгаар **0-2** мм цас ордог байна. Харин 1981–1983, 1986, 1987, 1992, 1994, 1995, 1997–2001, 2008, 2012 онуудад ихэнх сумдын нутгаар олон жилийн дунджаас бага цас орсон бол 1988, 1990, 1993, 1996, 2002–2007, 2009–2011, 2013–2020 онуудад ихэнх сумдын нутгаар олон жилийн дунджаас 1–3 дахин их цас орсон байна. Олон жилийн дунджаар 3–8 см зузаан цасан бүрхүүл тогтдог бөгөөд дээр дурдсан жилүүдэд цасан бүрхүүлийн дундаж зузаан 20–30 см-т хүрч өвөлжилтийн байдал ихээхэн хүндэрч байжээ

ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

Агаарын температур нэгдүгээр арав хоногийн эхэн, хоёрдугаар арав хоногийн эхэн ба дунд үе, гуравдугаар арав хоногийн сүүлчээр ихэнх нутгаар ОЖД-аас 1–4°C-аар дулаан байх бол нэгдүгээр арав хоногийн дунд үеэр ОЖД-аас 1–3°C-аар, хоёрдугаар арав хоногийн сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн эхээр ихэнх нутгаар 3–5°C-аар хүйтэн байх төлөвтэй байна.

Хур тунадас бүх сумдын нутгаар дунджийн орчим буюу 4-9 мм хур тунадас орох төлөвтэй байна. . Нэг болон хоёрдугаар арав хоногийн сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн дунд болон сүүлчээр ихэнх сумдын нутгаар хур тунадас орно. Салхи нэгдүгээр арав хоногийн дунд үе ба хоёрдугаар арав хоногийн сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр 14–16 м/с, зарим үед 18–20 м/с хүрч ширүүсэн цасан болон шороон шуурга шуурч болзошгүй.

1 дүгээр улирлын байдлаар 49 гал түймэр гарснаас объектод 44 түймэр гарсан ба 242.2 сая төгрөгийн хохирол учраад байна

Онцгой байдлын газар нь 2023 оны эхний 3 сарын байдлаар 279 объект, 268 айл өрхийг үзлэг шалгалтад хамруулснаас, 1143 зөрчил дутагдал илрүүлснээс 172 зөрчил дутагдлыг газар дээр нь арилгуулсан байна. 1 дүгээр улирлын байдлаар 49 гал түймэр гарснаас объектод 44 түймэр гарсан ба 242.2 сая төгрөгийн хохирол учраад байна. Галын аюулаас 739.0 сая төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан.

ХҮСНЭГТ 50. ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗРЫН МЭДЭЭ

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2022 III	2023 III
Үзлэг шалгалт:			
Объект	тоо	300	547
Айл өрх	тоо	215	279
Илрүүлсэн зөрчил	тоо	85	268
Арилгуулсан зөрчил	тоо	422	1143
Гарсан гал:			
Объектод	тоо	218	172
Ой, хээр	тоо	15	49
Учирсан хохирол	сая.төг	13	44
Торгууль	сая.төг	2	5
Аварсан:			
Эд хөрөнгө	сая.төг	-	38
Барилга, байшин	тоо	833.0	833.0
Машин, техник	тоо	6	30
Хүн	тоо	2	6
Захиргааны арга хэмжээ	сая.төг	Too	2
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая.төг	4	11.9
Албан тушаалтан	сая.төг	1	11
Иргэн	сая.төг	-	0.6
Сурталчилгаа		3	0.3
Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн	тоо	43	67
Хэрэгслээр		19	18
Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад лекц	тоо	24	49
яриа			
Усны осол:			
Усанд осолдсон	тоо	-	-
Аварсан хүн	тоо	-	-
Нуранга:			
Аварсан хүн	тоо	-	1
Заавал биелүүлэх албан шаардлага	тоо	42	176
Мэдэгдэл	тоо	11	94
Гал унтраах анги дуудлагаар гарсан	тоо	20	26
Гал дээр ажиллаж унтраасан	тоо	19	37
Гал түймэр гарсан тухай акт	тоо	-	9
Танилцуулга, дүгнэлт	тоо	-	-
Ажиллагаа зогсоох тогтоол	тоо	-	15
Өөрөө унтраасан	тоо	-	4
Зөрчлийн тэмдэглэл	тоо	-	2
Ажлын байрны дүгнэлт	тоо	-	11
Мэдээллээр ирсэн	тоо	-	3

Эх үүсвэр: Онцгой байдлын газар

22 аж ахуй нэгж, байгууллагад зөвлөмж өгч ажилласан байна

2023 оны эхний 3 сарын байдлаар Санхүү хяналт, аудитын алба нийт 7 аж ахуй нэгж байгууллагад хяналт, шалгалт хийж 40 096.8 мянган төгрөгийн төлбөр бүхий зөрчил илрүүлж, 22 аж ахуй нэгж, байгууллагад зөвлөмж өгч ажилласан байна. Шилэн дансанд эхний 3 сарын байдлаар 285 байгууллага мэдээллээ байршуулахаас 274 байгууллага байршуулж, төлөвлөгөөний биелэлт 96.0 хувьтай байна.

ХҮСНЭГТ 51. САНХҮҮ ХЯНАЛТ, АУДИТЫН АЛБА

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2022 III	
Хяналт шалгалтанд хамрагдсан байгууллагын тоо	7	
Илрүүлсэн төлбөр зөрчлийн дүн /мянган төгрөгөөр/	40 096.8	
Өгөгдсөн зөвлөмжийн тоо	22	
Сэлэнгэ аймгийн Төсвийн ерөнхий захирагч харьяабайгууллагууд Орон нутгийн өмчтэй аж ахуй нэгж төсвөөс татаас авдаг хувийн сургууль цэцэрлэг малэмнэлэг холбоодын шилэн дансанд мэдээллэх мэдээлэл	Шилэн дансанд 2022 онд мэдээлэл байршуулах байгууллагын тоо	285
	Шилэн дансанд 2022 онд мэдээлэл байршуулсан байгууллагын тоо	274
	Хувь	96.0
	Шилэн дансанд 2022 оны 1 дүгээр улиралд байршуулах мэдээллийн тоо	7 485
	Шилэн дансанд 2022 оны 1 дүгээр улиралд байршуулсан мэдээллийн тоо	6 350
	Хувь	85.0
Санхүү төсвийн чиглэлээр явуулсан сургалт	Явуулсан тоо	2
	Хамрагдсан хүний тоо	15

Эх үүсвэр: Санхүү хяналт, аудитын алба

Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа б итгэмжлэгдсэн лаборатори ажиллаж байна.

Тус хэлтэс нь 2023 оны эхний 3 сарын байдлаар 267 хэмжих хэрэгсэл баталгаажуулснаас механик 110, цахилгаан 11, эзэлхүүн 49, дулаан даралт 41, шалгалт тохируулга 56 хэмжих хэрэгсэл байна. Бүтээгдэхүүн гэрчилгээг 205, үйлчилгээний гэрчилгээг 24 тус тус олгосон байна. Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа б итгэмжлэгдсэн лаборатори ажиллаж байна.

ХҮСНЭГТ 52. СТАНДАРТ ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ХЭЛТСИЙН МЭДЭЭ

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2022 III	2023 III
Хэмжүүр баталгаажуулалт			
Баталгаажуулсан ажлын этalon	Ширхэг		
Баталгаажуулсан хэмжих хэрэгслийн тоо	тоо	345	267
Үүнээс: Механик	тоо	126	110
Цахилгаан	тоо	150	11
Эзэлхүүн багтаамж	тоо	26	49
Дулаан даралт	тоо	25	41
Шалгалт тохируулга	тоо	18	56
Стандартчилал тохирлын үнэлгээ			
Экспорт импортын бүтээгдэхүүний баталгаажуулалт	тоо	-	1
Экспортын нэр төрөл	Тоо	-	2
Аж ахуйн нэгжийн	Тоо	-	205
Бүтээгдэхүүн	тоо	-	-
Дотоодын бүтээгдэхүүний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	1	-
Аж ахуйн нэгжийн тоо	тоо	1	-
Нэр төрөл	тоо	1	-
Бүтээгдэхүүн	тоо	1	-
Үйлчилгээний баталгаажуулалт			
Сум	Тоо	8	8
Нэр төрөл	тоо	12	4
Аж ахуйн нэгж	тоо	69	24
Стандартын салбар сангаар үйлчлүүлсэн			
Иргэд, аж ахуйн нэгж	тоо	25	20
Стандартын тоо	тоо	34	25
Тохирлын гэрчилгээ олгосон			
Бүтээгдэхүүн	тоо	1	205
Үйлчилгээний	тоо	74	24
Тохирлын тэмдэгтэй			
Хүнсний бүтээгдхүүн	тоо	-	-
Итгэмжлэгдсэн лаборатори / аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа /	тоо	6	6
Зохион байгуулсан сургалт	тоо	1	-
Иргэд	тоо	181	-
Хамрагдсан ААНэгж	тоо		

Эх үүсвэр: Стандарт Хэмжилзүйн хэлтэс

32 иргэн лавлагаа хуулбар хийлгэж, нийт 449 гэрчилгээ бичигдсэн байна

2023 оны эхний 3 сарын байдлаар Газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийн бүртгэлийн мэдээгээр 1716 мэдүүлэг хүлээн авч, анхны бүртгэлд 102 иргэн бүртгүүлж, өмчлөх эрх шилжих гэрээ 311 хийгдсэн байна. 32 иргэн лавлагаа хуулбар хийлгэж, нийт 449 гэрчилгээ бичигдсэн байна. Мөн Газар өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн улсын бүртгэлийн мэдээгээр 1930 мэдүүлэг хүлээн авч, анхны бүртгэлд 731 иргэн бүртгүүлж, өмчлөх эрх шилжих гэрээ 337 хийгдсэн байна. 27 иргэн лавлагаа хуулбар хийлгэж, нийт 1127 гэрчилгээ бичигдсэн байна. Улсын бүртгэлийн газрын мэдээгээр 2023 оны 1 дүгээр улиралд нийт үйлчилгээний хураамж 27.0 сая төгрөг, үл хөдлөх хөрөнгө худалдсанаас оруулсан татварын орлого 109.0 сая төгрөг төвлөрсөн байна.

ХҮСНЭГТ 53. ГАЗАР ӨМЧЛӨХ , ЭЗЭМШИХ, АШИГЛАХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ

Үзүүлэлт	Тоо, хэмжээ
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	1 930
Анхны бүртгэл	731
Өмчлөх эрх шилжих гэрээ	337
Барьцааны гэрээ	741
Бүртгэлд өөрчлөлт оруулах	73
Лавлагаа, хуулбар	27
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ бүгд	1 127
Үйлчилгээний хураамжийн нийт дүн /мян.төг /	11 203.8
Үл хөдлөх хөрөнгө худалдсанаас оруулсан татварын орлого /мян.төг /	6 658.0

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн газар

ХҮСНЭГТ 54. ГАЗРААС БУСАД ҮЛ ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГӨ ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ

Үзүүлэлт	Тоо, хэмжээ
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	1 716
Анхны бүртгэл	102
Өмчлөх эрх шилжих гэрээ	311
Барьцааны гэрээ	1 174
Бүртгэлд өөрчлөлт оруулах	40
Лавлагаа, хуулбар	32
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ	449
Үйлчилгээний хураамжийн нийт дүн /мян.төг /	15 751.9
Тэмдэгтийн хураамжийн нийт дүн /мян.төг /	1 301.7
Үл хөдлөх хөрөнгө худалдсанаас оруулсан татварын орлого /мян.төг /	102 282.6

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн газар

Өрхөд суурилсан судалгаанд нийт 188 өрх хамруулж 1144 мянган төгрөгийн урамшуулалт олгосон байна

2023 оны эхний 3 сарын байдлаар улирлын байдлаар өрх нийгэм, эдийн засгийн судалгаанд 68 өрх хамрагдаж, урамшуулалт 544.0 мян төгрөг, ажиллах хүчний судалгаанд 120 өрх хамрагдаж, урамшуулалт 600.0 мянган төгрөг олгосон байна.

ХҮСНЭГТ 55. ТҮҮВЭР СУДАЛГАА

Үзүүлэлт сар	Өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгаа		Ажиллах хүчний судалгаа		Бүгд	
	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулалт /мянган төгрөг/	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулалт /мянган төгрөг/	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулалт /мянган төгрөг/
ДҮН	68	544.0	120	600.0	188	1144.0
1	18	144.0	40	200.0	58	344.0
2	16	128.0	40	200.0	56	328.0
3	34	272.0	40	200.0	74	472.0

----- oOo -----